

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Masteroppgave 2017 30 stp
Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning

Preferanser og holdninger til tilretteleggingstiltak blant turgåere på turstier på Senja

Preferences and attitudes toward facilitation among
hikers on hikingtrails on Senja

Marie Erlis Anita Anderzén
Naturbasert reiseliv

Forord

Denne masteroppgaven er skrevet som avsluttende arbeid ved masterprogrammet Naturbasert reiseliv ved NMBU. Oppgaven teller 30 studiepoeng, og er skrevet ved fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning.

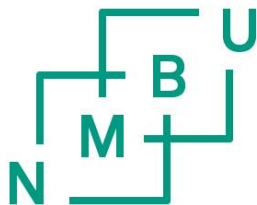
Det er mange personer som har vært involvert i skrivingen av denne oppgaven, og alle fortjener de en stor takk. Min hovedveileder Stian Stensland, skal ha en stor takk for eksepsjonell veiledning og støtte fra start til slutt. Biveileder Peter Fredman, skal ha takk for god hjelp i startfasen av masteroppgaven, og biveileder Vegard Gundersen (Norsk institutt for naturforskning) skal ha en stor takk for god hjelp med utforming av spørreskjema, lån av utstyr til datainnsamlingen, finansiering av svarkasseundersøkelsen og usedvanlig god veiledning.

Espen Prestbakmo, ved Midt-Troms Friluftsråd, skal ha en stor takk for god hjelp under planleggingsfasen, datainnsamlingen sommeren 2016 og ikke minst for forslag til oppgave. Finansieringen av prosjektet kom fra både Troms Fylkeskommune og NINA, noe som gjorde datainnsamlingen betydelig enklere for oss studenter.

Det var flere studenter involvert i Senjaprojektet, Maria Eline Sørensen, Gørill J. Danielsen og Mariann Fredriksen, og også de skal ha en stor takk, for godt samarbeid.

I en slik prosess er støtten man får fra venner, medstudenter, kjæreste, familie, og svigerfamilie uvurderlig. Spesielt må jeg takke min mor, og min svigermor, for god hjelp og støtte, samt gjennomlesing av masteroppgaven min. Jeg setter pris på alt dere har gjort for meg!

Ås, 11 mai 2017

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Marie Erlis Anita Anderzén

Sammendrag

Reiselivsnæringen har hatt en stor vekst de seneste årene. Dette er noe naturbaserte reiselivsdestinasjoner har fått merke mer og mer av. Med et økende antall turister som ankommer Nord-Norge og Senja hvert år, så Troms Fylkeskommune og Midt-Troms Friluftsråd seg nødt til å kartlegge de besøkende for å få et overblikk over hvem som besøker øya, slik at de får et grunnlag de kan basere forvaltningsmessige beslutninger på. Det ble derfor satt i gang et større prosjekt rundt besøkskartlegging langs turstier og i verneområder på Senja.

Det startet med en datainnsamling sommeren 2016, ved hjelp av svarkasser og ferdselstellere. Svarkassene ble satt ut 28.6 og tatt ned 30.9, og ga 1405 svar. Svarkasseundersøkelsen ble for min del primært brukt til å samle inn kontaktinformasjon, men noe data ble også benyttet i oppgaven. De innsamlede e-postadressene (582) fra svarkasseundersøkelsen ble benyttet til å samle inn det datagrunnlaget som denne masteroppgaven er basert på. Etterundersøkelsen resulterte i 254 svar. Oppgaven har en kvantitativ tilnærming, og jeg ønsket å finne ut *hvilke karaktertrekk, preferanser og holdninger brukerne av turstiene på Senja har til ulike tilretteleggingstiltak, og hva forvaltningen kan gjøre for å møte utfordringer knyttet til økt bruk.*

Det ble gjort krysstabuleringer og enveis variansanalyse (ANOVA) for å avdekke sammenhenger mellom sosiodemografiske faktorer, slik som kjønn, alder og geografiske inndelinger. Det ble også gjort en faktoranalyse basert på tilretteleggingstiltak. Denne ga tre faktorgrupper; «*Tilrettelegging rundt stiene*», «*Stiene*» og «*Infrastruktur*». Det ble deretter sett på forskjeller og ulikheter mellom purismegruppene når det gjelder tilretteleggingstiltak, samt forskjeller og ulikheter gjennom samme type analyse mellom de ulike turstiene.

De mest interessante funnene fra studien var at det ikke var betydelige forskjeller mellom de tre purismegruppene som besøkte Senja sommeren 2016. De hadde relativt like motiver og holdninger til tilretteleggingstiltak. Dette forenkler forvaltningens arbeid med tilrettelegging i stor grad, da de ikke trenger å ta stor høyde for forskjeller mellom behov for tilrettelegging blant dagens besøkende.

Nøkkelord: Naturbasert reiseliv; friluftsliv; turstier; tilrettelegging; purismeskalaen

Abstract

The tourism business has had an increase through the past decades. This is something that the nature-based tourism businesses in Norway notices to an increasing degree. With an increasing number of tourists visiting the north of Norway and Senja each year, Troms Fylkeskommune and Midt-Troms Friluftsråd concluded that they needed to map out the visitors, to get an overview over who they are, to be able to make decisions based on knowledge in the future.

This is the reason why a large project of visitor monitoring was started during the summer of 2016 (28.6-30.9). On several hiking trails, and in one national park, there was placed out self-registration boxes with a response-form to collect information about the visitors. In addition, visitor counters were placed next to each trail. This survey resulted in a total of 1405 collected answers and 582 e-mails, that we used to collect further information, upon which this thesis is based. In total we received 254 answers to the online survey. The thesis has a quantitative approach, and I wanted to find out *what characteristics, preferences and attitude the visitors on certain hiking trails on Senja have towards certain types of facilitation, and what the management can do to face the challenges connected to an increase in use.*

Several analyses were made with the collected data, to find similarities and differences. A crosstabulation and a one-way ANOVA were done to uncover contexts within sociodemographic factors. A factor analysis based upon the different kinds of facilitation produced three factor-groups; *Facilitation around the trails, Trails and Infrastructure*. The study focused on the wilderness purism scale, facilitation and similarities and differences between the visitors to different hiking trails.

The most interesting findings of this study was that there were no significant differences between the three purism groups that visited Senja during the summer of 2016. They had similar motives to travel to Senja, and similar attitudes towards facilitation on the island. This simplifies the managerial work regarding facilitation to some extent, as they do not need to regard differences in needs regarding facilitation.

Innholdsfortegnelse

Forord.....	i
Sammendrag.....	ii
Abstract	iii
1.0 Innledning.....	1
1.1 Bakgrunn for valg av tema	1
1.2 Problemstilling	1
2.0 Teori	3
2.1 Reiseliv og friluftsliv i natur.....	3
2.2 Allemannsretten.....	4
2.3 Tilrettelegging	5
2.4 Bæreevne og Limits of Acceptable Change	5
2.5 Recreation Opportunity Spectrum.....	6
2.6 Purismeskalaen.....	7
2.7 Motivasjon.....	7
3.0 Metode.....	9
3.1 Studieområder	9
3.2 Værforhold 2016	10
3.3 Spørreskjema	10
3.3.1 Svarkasseundersøkelsen	11
3.3.2 Nettbasert spørreundersøkelse	13
3.3.3 Bortfallstudie	17
3.4 Representativitet i datamaterialet	17
3.5 Metodekritikk	18
4.0 Resultater.....	19
4.1 Sammenligning av ulike utvalg	19
4.1.1 Oppsummering av representativitet.....	22
4.2 Resultater fra svarkasseundersøkelsen	22
4.2.1 Fornøydhets med turstiene	22
4.2.2 Ferdsestillerne.....	22
4.3 Resultater fra nettundersøkelsen.....	23
4.3.1 Profil over besøkende langs turstiene.....	23
4.3.2 Profil over samlet purismegrad for alle turstiene	26
4.3.3 Faktoranalyse av tilretteleggingstiltak.....	29
5.0 Diskusjon.....	34
5.1 Karaktertrekk ved de besøkende	34

5.2 Tilretteleggingstiltak	36
5.2 Forvaltningsråd.....	37
5.3 Videre forskning.....	39
6.0 Konklusjon	40
Referanser.....	41

Vedlegg 1: Beskrivelse av turstiene

Vedlegg 2: Geografisk inndeling basert på kommuner og land

Vedlegg 3: Kart over turstiene

Vedlegg 4: Svarkasseskjema på norsk, engelsk og tysk

Vedlegg 5: E-post samt påminnelser for nettundersøkelsen

1.0 Innledning

1.1 Bakgrunn for valg av tema

Tilrettelegging på turstier er en problemstilling som stadig blir viktigere, ettersom strømmen med turister til Norge, med interesse for turgåing og spektakulær natur, øker. Ikke minst i forhold til viktige målsettinger i samfunnet, knyttet til livskvalitet og folkehelse (Vistad et al., 2014). Spesielt relevant er det i dag, nå som nasjonale turstier har blitt et fenomen (Nærings- og Fiskeridepartementet, 2017).

Populære turstier slik som Besseggen, Preikestolen og Trolltunga opplever et enormt press fra både norske og utenlandske besøkende (Fjelltveit, 2016; Hetland & Laugaland, 2016; Kind & Lerstad, 2016; Laugaland & Oppedal, 2016). Dette presset resulterer i slitasje på turstiene, og kan være en belastning som naturmiljøet ikke klarer å restaurere (Eide et al., 2015). Slitasjen er turgåernes oppfattelse av problemet, noe som gjør det til et sosialt problem. Hva som er akseptabelt eller ikke, av slitasje, søppel og trengsel fra andre mennesker, er ofte et forhandlingstema mellom ulike aktører av eiere, brukere, forvaltere og politikere. Det finnes ulike virkemidler for å bøte på problemet, enten ved å begrense/fordele mengde folk i tid og rom, eller å skape et mer robust opplevelsesmiljø (Manning, 2011).

I Lofoten har dette også blitt en relevant problemstilling (Johansen, Ødegård, & Sørgård, 2016). Dette, i kombinasjon med allerede eksisterende slitasje, har ført til at også Midt-Troms Friluftsråd har sett et behov for å kartlegge bruken av populære turstier på Senja, slik at de kan forsøke å forebygge den problematikken som oppleves i Lofoten, på Besseggen, Preikestolen og Trolltunga (Moe, 2015).

1.2 Problemstilling

Hovedformålet med oppgaven er å skaffe detaljert kunnskap om bruken og brukerne av 8 turstier på Senja, slik at forvaltningen av turstier i Troms har mulighet til å ta nødvendige grep, blant annet for å sikre gode opplevelser for turstibrukerne samtidig som man tar vare på naturmiljøet.

Jeg ønsket å finne ut: *hvilke karaktertrekk, preferanser og holdninger brukerne av turstiene på Senja har til ulike tilretteleggingstiltak, og hva forvaltningen kan gjøre for å møte utfordringer knyttet til økt bruk.*

Til denne problemstillingen ble det også valgt fire forskningsspørsmål.

Hvordan kan man segmentere i grupper de besøkendes ulike preferanser for tilrettelegging og det å møte andre mennesker på turen?

Hvilke karaktertrekk har de besøkende i forhold til sosiodemografi og hvilke motiv har de for besøket?

Hvor fornøyd er de ulike besøkende med tilretteleggingstiltakene på Senja i dag, og hvilke tilretteleggingstiltak er de mest fornøyd med?

Hva kan gjøres av forvaltningstiltak for å møte de besøkendes ønsker og behov for tilrettelegging?

2.0 Teori

Reising var allerede under romertiden en vanlig aktivitet blant mennesker (Jacobsen & Viken, 2011 s. 16-17), men det var først på 1400-tallet at vanlige mennesker begynte å reise igjen, gjennom oppdagelsesreiser. Først i siste del av 1900-tallet ble ferie en aktivitet som var vanlig også for folk flest, noe som med årene medførte økt reising (Jacobsen & Viken, 2011). De senere årene har reising økt i popularitet, noe som har medført at reiselivets rolle på verdensbasis har blitt, økonomisk, like viktig som jordbruket (Weaver & Lawton, 2014 s. 3). Dette er den grunnleggende bakgrunnen til at reiselivet også på Senja er opptatt av de besøkende sine ønsker og behov for turen, slik at forvaltningen kan legge forholdene til rette for gode opplevelser, samtidig som man tar vare på selve opplevelsesressursen som i dette tilfellet er natur med urørt preg.

2.1 Reiseliv og friluftsliv i natur

Det finnes mange definisjoner på turisme og turister (Goeldner & Ritchie, 2006 s. 5; Wall & Mathieson, 2006 s. 1; Weaver & Lawton, 2014 s. 3). Den definisjonen på reiseliv som anvendes i denne oppgaven er hentet fra UNWTO (2010 s. 23), der det skrives at turisme er et mer begrenset begrep enn reise, fordi turisme er et begrep som refererer til spesifikke typer reiser;

“...those that take a traveler outside his/her usual environment for less than a year and for a main purpose other than to be employed by a resident entity in the place visited. Individuals when taking such trips are called visitors. Tourism is therefore a subset of travel and visitors are a subset of travelers both in international and domestic contexts.”

UNWTO definerer videre at en turist er en som oppholder seg borte fra egen bopel i mer enn 24 timer men mindre enn ett år (2010).

Naturbasert reiseliv, og aktiviteter i naturen har de senere årene blitt en viktig trend for reiselivet. Fredman, Wall-Reinius, og Lundberg (2009 s. 24) foreslår følgende definisjon på naturbasert reiseliv;

Naturturism omfattar människors aktiviteter när de vistas i naturområden utanför sin vanliga omgivning.

Disse definisjonene støtter opp om at også de som reiser på ferie på fjellet, og i praksis utøver friluftsliv, regnes som turister. Dermed kan man slå fast at det er mange som utøver friluftsliv og reiseliv samtidig. Dette forsterkes videre av Fredman, Wall-Reinius, et al. (2009

s. 20) og Lundmark (2009) som skriver at naturbasert reiseliv i utgangspunktet bare er kommersialisert friluftsliv.

Friluftslivet har en viktig plass i den norske kulturarven, fordi friluftslivet allerede på 1800-tallet hadde en viktig rolle i dannelsen av en nasjonalfølelse (Klima- og miljødepartementet, 2016). Definisjonen på friluftsliv er ifølge Stortingsmelding nr. 39 (2000-2001) «*opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse*» (Miljøverndepartementet, 2001).

2.2 Allemannsretten

En grunnleggende ramme for friluftslivet i Norge er allemannsretten. I Norge er allemannsretten, retten til å bevege oss og oppholde oss fritt i utmark, nedfelt i Friluftsloven (1957, §1). Allemannsretten er en viktig del av vår kulturarv (Miljødirektoratet, 2016). Den gjelder for nordmenn så vel som utenlandske besøkende. Allemannsretten er et gratis fellesgode, noe som vil si at man ikke trenger å betale noe for å benytte seg av godet. Dette fellesgodet har vi nordmenn kunnet nyte godt av gjennom historien, og kan betraktes som en sedvanerett (Reusch, 2015, 28.april). Men allemannsretten gir også noen utfordringer knyttet til bruk av natur, og spesielt i de tilfeller der store konsentrerte besøksmengder truer naturgrunnlag og opplevelsesmiljøet.

Et annet problem som er knyttet til den økte bruken av turstier er at det er langt fra alle som har de ferdighetene som trengs for å gjennomføre turer av varierende vanskelighetsgrad. Dette ser man gjennom at redningstjenesten i nærheten av flere populære turområder har fått betydelig mer å gjøre de senere årene (Evensen & Grønning, 2013; Kjærestad, 2016; Lura, Otterlei, Hauso, & Sanden, 2016).

Allemannsretten og friluftslivet er svært viktige for den norske folkehelsa (Vistad et al., 2014). Å legge til rette for bruk av turområder er et viktig virkemiddel, fordi det senker terskelen for deltagelse i friluftslivet (Havik et al., 2013). Det er viktig for folkehelsa at befolkningen benytter seg av de friluftsmulighetene som finnes, fordi friluftsliv er et viktig nøkkelområde for å få flere mennesker ut i fysisk aktivitet (Dervo et al., 2014 s. 72).

Universell utforming er også et viktig virkemiddel for å legge til rette for at også de som har fysiske hemninger kan benytte seg av friluftsområdene (Christensen & Deltasenteret, 2010).

2.3 Tilrettelegging

Tilrettelegging kommer i form av planering av veier, steintrapper, skilting, informasjon, parkeringsmuligheter, søppelkasser, klopping, sanitære anlegg etc. (Havik et al., 2013).

Tilrettelegging vil kunne fungere som et kanaliseringsverktøy (Finansdepartementet, 2003 s. 143; Gundersen, Tangeland, & Kaltenborn, 2015). Det er for eksempel mulig å legge til rette for at uerfarne turgåere skal kunne benytte seg av enkelte turstier, slik som Preikestolen, ved at det legges ut klopper (planker i våte myr områder) og bygges steintrapper. Dette gjør naturmiljøet mer robust mot slitasje, og gjør det enklere for uerfarne turgåere å komme seg dit de har tenkt seg.

Andre turstier igjen bør ha mindre tilrettelegging, slik at mangelen på tilrettelegging i seg selv fungerer som en barriere for den uerfarne og samtidig tilbyr et annet opplevelsesmiljø enn stier med sterk tilrettelegging (Manning, 2011). Det er et ønske at flere skal ta del i friluftslivet (Dervo et al., 2014; Klima- og miljødepartementet, 2016 s. 41), og nyte godt av friluftslivets mange goder, men det er ikke det samme som at det er ønskelig med mange mennesker over alt. Vi er svært forskjellige som turgåere i forhold til hva vi foretrekker av opplevelsesmiljøer, og dette kan også variere med livsfaser og det behov man har for den enkelte tur (Skår, 2010). For eksempel kan det være slik at man noen ganger ønsker å ta en langtur i et villmarksområde, mens andre ganger vil man trille barnevogn med familien langs en tursti. I det siste har det vært en del fokus på at det kan være økonomisk belastende for samfunnet som helhet, når uerfarne turgåere må hentes ned med helikopter, fordi de hadde for lite klær, mat eller drikke med seg.

2.4 Bæreevne og *Limits of Acceptable Change*

Som en naturlig følge av de økte mengdene turgåere som besøker ulike turstier, bør man vurdere hvor mye de ulike områdene tåler av besøkende, for at naturopplevelsen ikke skal forringes for de besøkende (trengsel, støy, uønsket atferd) og for at naturmiljøet ikke skal endre seg i uønsket retning (slitasje, søppel osv.). Det er mulig å si at naturen har en grense for hvor mye den kan tåle, gitt en bestemt forstyrrelse av dyrelivet, og slitasje av vegetasjonen, men denne grensen er det mennesker som må sette og den er således subjektiv (Manning, 2011). Dette kommer frem ved at bæreevne i utgangspunktet er et begrep brukt innenfor landbruket (Kennell, 2015). Begrepet ble på 1960-tallet tatt i bruk av reiselivsnæringen, og man har siden da forsøkt å sette en standard for hva denne grensen er (Kennell, 2015 s. 1; Manning & Anderson, 2012 s. 5). Bæreevnen er det første forsøket på å forsøke å definere hvilke grenser vekst i reiselivet har (Kennell, 2015).

Det finnes en rekke definisjoner på bæreevne (Mathieson & Wall, 1982; Saveriades, 2000; UNWTO, 1981), men i denne avhandlingen vil Wall og Mathieson (2006 s. 33)s definisjon bli benyttet;

“the maximum number of people who can use a site without an unacceptable alteration in the physical environment and the social, cultural and economic fabric of the destination and without an unacceptable decline in the quality of the experience gained by visitors.”

Bæreevnen vil altså si hvor mange besøkende et område kan håndtere uten negativ og uakseptabel endring på natur- eller opplevelsesmiljøet. Denne mengden vil variere med type brukere, med naturgrunnlaget og fra sted til sted, og det er ikke noen garanti for at et område har samme bæreevne som et annet. Man finner sjelden terskeeffekter eller absolutte tålegrenser ved å studere naturen, dette er noe menneskene selv må finne frem til gjennom forhandling og dialog. Bæreevnen i seg selv er ifølge McCool (1994) et litt for vagt grep, som ofte mislykkes i å være et effektivt og nyttig verktøy. Det kan derfor lønne seg, ifølge McCool (1994) og Manning og Anderson (2012), å diskutere hvor mye endring et område tåler. En modell for å håndtere dette kan være *Limits of Acceptable Change* (LAC), og baserer seg på en rekke indikatorer, i stedet for å se på et spesifikt antall personer som et område kan håndtere. Bæreevnen, og LAC, er forvaltningsmessige/politiske valg for hvor mye endring av et naturområde som er akseptabelt (Manning, 2011). For å fatte slike forvaltningsmessige valg kan det være nyttig å anvende et rammeverk for soneinndeling av naturområdet. Det finnes flere måter å forvalte besøkende på, et eksempel på et slikt rammeverk er *Recreation Opportunity Spectrum* (ROS) (Clark & Stankey, 1979).

2.5 Recreation Opportunity Spectrum

Rammeverket skal sørge for et bredt tilbud til turgåere i forhold til det de etterspør (Manning, 2011). Enkelte ønsker villmark, mens andre ønsker mer tilrettelagte og urbane områder å gå tur i. ROS byr på en glidende skala fra Villmark til Urban (Manning & Anderson, 2012). Clark og Stankey (1979) skriver at for at et sted skal ha en ideell *recreation opportunity setting*, må det ha en kombinasjon av fysiske, biologiske (naturgrunnlag), sosiale og forvaltningsmessige forhold som gir verdi til stedet (Clark & Stankey, 1979).

Ifølge Clark og Stankey (1979) er det en underliggende antakelse i ROS at kvalitet i utendørsopplevelser sikres gjennom et mangfold av muligheter. Clark og Stankey (1979) støtter opp om dette med å vise til en studie gjort av Wagar (1966), som viser at turgåere generelt var

mer fornøyde når de kunne velge mellom områder med mer, eller mindre tilrettelegging, og dermed mer eller mindre mengde andre besøkende.

Videre poengterer Clark og Stankey (1979) at innholdet i begrepet kvalitet er individuelt. Det vil altså si at en kvalitetsopplevelse for en person, ikke trenger være det samme for en annen person. Samtidig vil hva man oppfatter som en kvalitetsopplevelse endre seg basert på hvilke forventninger man har, og hvor man er i livet.

Ved å benytte seg av ROS mener Clark og Stankey (1979) at man enkelt kan danne grunnlag for kvalitetsfylte *recreation opportunity settings*. Ved hjelp av for eksempel sonkart kan man sikre at gjesten selv kan velge område og aktivitet for turen, basert på sine forventninger og behov, og hva slags mengde tilrettelegging som skal til for at opplevelsen blir god.

2.6 Purismeskalaen

Som nevnt er det forskjell mellom brukergrupper, for hvor mye tilrettelegging de ønsker, og hva slags opplevelser de søker. En måte å segmentere de besøkende på, er å benytte seg av purismeskalaen (Hendee, Catton Jr., Marlow, & Brockman, 1968). Disse segmentene sier noe om hva slags tilrettelegging og mengde folk de forskjellige gruppene helst vil ha. Høypuristene ønsker lite eller ingen tilrettelegging, mens lavpuristene er mer tilbøyelig til å ønske tilrettelegging. Skalaen anvendes i situasjoner der de besøkende befinner seg i naturområder (Vistad & Vorkinn, 2012).

Purismeskalaen ble først introdusert av Hendee et al. (1968). Skalaen har gradvis endret form, fra å være en skala med mange variabler basert på hvem som anvendte den, til en mer standardisert utgave. I Norge ble det i 2002 utviklet en forenklet skala, med 8 variabler (Vistad & Vorkinn, 2012 s. 41). Denne standardiserte purismeskalaen har blitt brukt i en rekke forskningsarbeider på norsk reiseliv og friluftsliv, og bruk av naturen i Norge på generell basis (f.eks. Vistad 2009; Vorkinn & Andersen 2010; Andersen & Gundersen 2010).

2.7 Motivasjon

Turister velger å reise til ulike steder av forskjellige grunner. Disse grunnene er individuelle, og varierer etter hvilken livssituasjon personen er i (Gundersen, Mehmetoglu, Vistad, & Andersen, 2015). Ofte er det sosiopsykologiske grunner som gjør at man ønsker å reise bort fra sitt hjemsted, disse grunnene kalles push-faktorer ifølge Crompton (1979). Dette kan være virkelighetsflukt, et ønske om å oppleve noe annet enn det hverdagslige, eller å oppfylle en fantasi (Dann, 1981). Pull-faktorene er de tingene ved en destinasjon som gjør at

man velger akkurat denne, slik som sol og varme, naturopplevelser, avslappende områder, andre kulturer (Dann, 1981). Har man bestemt seg for å reise på ferie, så er dette push-faktoren, mens pull-faktoren avgjør hvorfor turisten valgte nøyaktig denne destinasjonen.

3.0 Metode

3.1 Studieområder

Det er relativt mange turstier å velge mellom på Senja. Det ble derfor gjort en avgrensning til 9 turstier som vi i samråd med Midt-Troms Friluftsråd fant ut at egnet seg til å studere for å få et overblikk over turstiene og brukerne på Senja. Disse turstiene er Segla, Kyle, Knuten, Glæret, Strandbyskaret, Husfjellet, Vardefjellet (Varden), Sukkertoppen og Storvatnet. Se tabell 3.2.

De ni stiene som ble valgt ut til denne studien ble basert på oppfattet popularitet, og ettersom det er et ønske å se på utvikling over tid langs turstiene, ble det valgt turstier med ulik merkingsgrad. Turstiene Sukkertoppen og Storvatnet har samme startsted, og ble derfor slått sammen.

Stiene ligger nord på øya Senja, i Midt-Troms. Øya er 1589 km² stor, og har rundt 8000 innbyggere. Nærmeste tettsted er Finnsnes, og nærmeste større by er Tromsø. Det er 48,9 km (49 min) fra Senja (Silsand) til nærmeste flyplass, som er Bardufoss lufthavn. Stiene som inngår i studien ligger under en times kjøretur fra hverandre. Se tabell 3.1.

Tabell 3.1

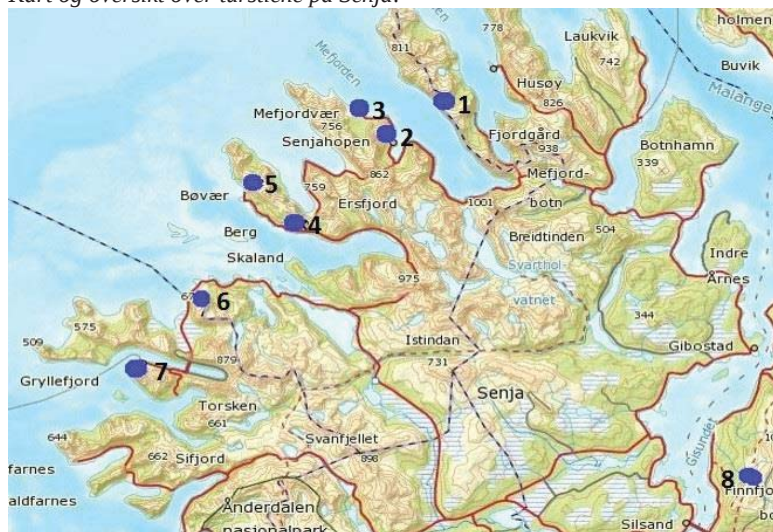
Avstand mellom de ulike turstiene, samt avstand mellom de stiene som ligger lengst fra hverandre.

Avstand mellom turstiene	Km	Tid/Minutter
Finnsnes – Fjordgård (Varden – Segla)	56,5	60
Fjordgård – Mefjordvær (Segla – Knuten/Kyle)	24,6	31
Mefjordvær – Skaland (Knuten/Segla – Strandbyskaret/Husfjellet)	20,2	23
Skaland – Hamn (Strandbyskaret/Husfjellet – Sukkertoppen/Storvatnet)	27,6	30
Hamn – Gryllefjord (Sukkertoppen/Storvatnet – Glæret)	11,3	14
Fjordgård – Gryllefjord (Segla – Glæret)	70,9	82

Alle turene som har vært med i undersøkelsen er godt beskrevet i «Turbok for Senja og Midt-Troms» (Jakobsen & Midt-Troms Friluftsråd 2015). En beskrivelse av turstiene finner du i vedlegg 1. Der er det merket hvilken vanskelighetsgrad de ulike turene har, rangert fra grønn som er lavest, til svart som er høyest. Blå er nest enklest og rød er nest vanskeligst. Vanskelighetsgraden er basert på høydemeter, samt at den gir en pekepinn på hvem turen egner seg for. Ingen av turene i undersøkelsen er rangert som svart tur.

Figur 3.1

Kart og oversikt over turstiene på Senja.

Tabell 3.2

Forklaring av figur 3.1

Tursti - kommune	#
Segla - Lenvik	1
Kyle - Berg	2
Knuten - Berg	3
Husfjellet - Berg	4
Strandbyskaret - Berg	5
Sukkertoppen/ Storvatnet - Berg	6
Glæret - Torsken	7
Varden (Vardefjellet) - Lenvik	8

På kartet i figur 3.1 vises plasseringen for turstiene i undersøkelsen, stiene er fordelt på 4 kommuner, hvor de fleste ligger i Berg kommune. Den mest populære turstien er tursti nr. 1. Segla, som ligger i Fjordgård, i Lenvik kommune. Detaljerte kart over turstiene finnes i Vedlegg 3.

3.2 Værforhold 2016

Sommeren 2016 kom det mer nedbør enn normalt, på Senja. Dette kan ha hatt en betydning for hvor mye besøk hver enkelt tursti fikk. I tabell 3.3, med data fra Metrologisk Institutt, ser man at det har vært

betydelig med nedbør enn normalt i både juni, juli og september.

Normalen er basert på en 30-års periode (Skålin, 2017).

3.3 Spørreskjema

I denne masteroppgaven, som dreier seg om bruk av turstier på Senja, var det mest hensiktsmessig å gjøre en kvantitativ datainnsamling, ettersom jeg ønsket å kunne generalisere rundt hva slags tilrettelegging som kan være hensiktsmessig på de ulike turstiene. Til denne datainnsamlingen ble det brukt to spørreundersøkelser. Den første undersøkelsen var en svarkasseundersøkelse, og den andre var en nettbasert etterundersøkelse basert på e-poster

Tabell 3.3

Værværssommeren 2016 - Senja

Nedbør 2016

Måned	Totalt (mm)	Normalt (mm)	Mest på et døgn (mm)
Oktober	75,9	148,0	17,1 - 2.okt.
September	145,8	114,0	19,8 - 13. sept.
August	80,8	91,0	17,6 - 9. aug.
Juli	117,8	78,0	26,1 - 18. jul
Juni	83,1	67,00	26,2 - 8.jun

Værværssommeren fra Yr levert av Metrologisk Institutt og NRK.

samlet inn i svarkasseundersøkelsen. Svarkasseundersøkelsen hadde som hensikt å samle inn bakgrunnsinformasjon om de besøkende på turstiene, samt samle inn informasjon om deres oppfattelse av slitasjen på den aktuelle turstien. Hensikten med den nettbaserte etterundersøkelsen var å samle inn videre informasjon om turgåerne og deres opplevelse av tilretteleggingen, samt deres motivasjon for å besøke Senja.

Som nevnt ble det i utgangspunktet valgt ut 9 turstier, men to av dem ble slått sammen, på grunn av sin beliggenhet, der starten på stiene er på samme sted. Det ble derfor plassert ut 8 svarkasser på forundersøkelsen, og sendt ut en etterundersøkelse per e-post, som dreide seg om den av de 8 turstiene de hadde fylt ut svarkort for. Bortsett fra navnet på stiene var svarkortene like. I tilknytning til alle svarkassene ble det også plassert ut automatiske ferdselstellere av typen TrafX med infrarød sensor. NINA har gjennomført tester av ferdselstellerne, og ved riktig montering vil de operere innenfor en feilmargin på +/- 5% (V. Gundersen personlig kommunikasjon, 05. mai 2017). Prosedyre for montering av ferdselstellere følger en standard, og det er viktig at sensor og telleverk plasseres slik at de som passerer ikke legger merke til den.

3.3.1 Svarkasseundersøkelsen

3.3.1.1 Design av spørreskjema

Til denne masteroppgaven ble det som tidligere nevnt gjort to undersøkelser. Nummer en, som var svarkasseundersøkelsen, ble laget i samarbeid med to medstudenter (Mariann Fredriksen og Maria Eline Sørensen, og når det henvises til «vi» i teksten, er det ofte oss tre det henvises til), og nummer to e-post-undersøkelsen, ble laget sammen med én medstudent (Maria Eline Sørensen), i tett samarbeid med veiledere.

Hensikten med svarkasseundersøkelsen var som nevnt å samle inn forhåndsinformasjon og e-postadresser til en etterundersøkelse, samt å samle inn svar på oppfattet slitasje, til en annen masteroppgave.

Fra den første undersøkelsen er det kun et utvalg av dataene som har blitt brukt i denne masteroppgaven. Dette er i hovedsak e-postadresser, nasjonaliteter og hvilken tursti de har gått på. Disse variablene ble valgt ut for å kunne sammenlignes med etterundersøkelsen, slik at eventuelle skjevheter kunne avdekkes.

Undersøkelsen besto av 9 spørsmål. Den startet med en forklaring av hva undersøkelsen gikk ut på, samt en forespørsel om e-postadresser til en etterundersøkelse. I tillegg ble det gitt en forespørsel om alder, kjønn og hvor respondentene kom fra. Spørsmålene er hentet fra

ETOUR-rapporten (Fredman & Wikström, 2015), Besökarundersökningar i Naturområden av Kajala et al. (2007) samt en spørreundersøkelse som NINA (Norsk Institutt for Naturforskning) skulle ha på Hardangervidda sommeren 2016, som vi fikk tilsendt av biveileder Vegard Gundersen.

Spørreundersøkelsen ble laget på 3 språk (norsk, engelsk og tysk), slik at respondentene fikk mulighet til å velge hvilket språk de ville svare på. Se vedlegg 4 for spørreskjema.

3.3.1.2 Distribusjon av svarkasseskjema

Den første undersøkelsen ble gjort mellom 28.6.16 og 30.9.16. Denne undersøkelsen ble gjort med svarblanketter, plassert ut i svarkasser ved et utvalg av turstiene på Senja.

De aktuelle turstiene var som nevnt tidligere Segla, Kyle, Knuten, Glæret, Strandbyskaret, Husfjellet, Vardefjellet (Varden), Sukkertoppen og Storvatnet. Det ble satt ut en felles kasse for Sukkertoppen og Storvatnet, ettersom disse to stiene lå nært hverandre, og det dermed var mest praktisk.

Kassene ble plassert ut et stykke inn på stiene, slik at vi kunne unngå at forbipasserende som ikke skulle gå den aktuelle turen svarte på undersøkelsen. Den kassen som ble plassert lengst opp, var svarkassen som ble satt ut langs stien opp mot Varden. Vi valgte å plassere den ca. 45 minutters gange fra stiens start, slik at vi kunne fange opp de mange småstiene som går inn mot hovedstien til Varden, og på den måten sørge for at alle fikk muligheten til å delta i undersøkelsen. Den som sto nærmest veien var kassen til Knuten, men starten på denne turstien ligger slik til at det var naturlig å plassere kassen der. Ferdselstellerne som ble utplassert i tilknytning til kassene ble plassert litt unna kassene, for å unngå feiltellinger med trafikk rundt svarkassen. Hensikten med ferdsestellerne var å finne ut av hvor mange besøkende det var ved de ulike turstiene. Totalt ble det plassert ut 8 svarkasser, og 9 ferdsestellere. Det ble plassert ut to ferdsestellere langs turen til Knuten. En like ved svarkassen, og en ett stykke opp langs stien.

I svarkassene på Senja kom det inn 998 norske svarskjema, 117 tyske svarskjema og 290 engelske. Totalt 1405 blanketter, og 582 av dem hadde e-postadresser. Svarblankettene ble registrert på datamaskin for hånd, av de tre masterstudentene som samarbeidet om prosjektet på Nord-Senja. Enkelte av håndskriftene var vanskelig å tyde, derfor ble det i noen tilfeller sendt ut e-post til eksempelvis tre e-postadresser med små ulikheter for å sikre at etterundersøkelsen havnet hos rett person.

Enkelte av svarskjemaene hadde mer enn en person oppført, og for de sosiodemografiske faktorene ble disse skrevet opp som ekstra personer, i et eget dokument. Totalt var det 1722 unike personer som ble registrert.

3.3.1.3 Variabler

Fra svarkasseundersøkelsen ble enkelte spørsmål brukt i videre analyser. Disse var alder, kjønn, postnummer, e-postadresser, hvilken tursti som ble besøkt, samt hvor fornøyd respondenten var med totalopplevelsen av å gå langs den aktuelle turstien.

3.3.2 Nettbasert spørreundersøkelse

3.3.2.1 Design av nettundersøkelsen

Etterundersøkelsen er basert på en rekke tidligere undersøkelser som har blitt gjort i blant annet nasjonalparker i Sverige. Spørsmål 14 og 15, knyttet til motivasjon ble hentet delvis fra Fredman og Wikström (2015 s. 66) sin brukerundersøkelse i Fulufjället nasjonalpark. Spørsmål 18 ble modifisert basert på et av spørsmålene i Besökarundersökningar i Naturområden av Kajala et al. (2007 s. 194). Purismeskalaen (Vistad & Vorkinn, 2012) ble også brukt i vår spørreundersøkelse (Se vedlegg 6 for oversikt over spørsmålene).

Etterundersøkelsen besto av totalt 26 spørsmål, samt kommentarfelt og mulighet for å legge igjen kontaktinformasjon for å være med på dybdeintervjuer ved en senere anledning. I 6 av spørsmålene brukte vi en Likert-skala fra 1 til 7, samt muligheten for å velge 'ikke relevant'.

Undersøkelsen ble testet i flere omganger, for å sikre at spørsmålene ble stilt på en så brukervennlig måte som mulig. Dette for å sikre at vi skulle få så gode svar som mulig.

Spørreundersøkelsen ble laget på norsk og på engelsk (vedlegg 6), og respondentene fikk selv velge hvilket språk de ville svare på. Vi utelot her tysk oversettelse, ettersom det var så få tyske respondenter som la igjen e-postadresse.

3.3.2.2 Distribusjon av nettundersøkelsen

Spørreundersøkelsen ble laget i dataprogrammet Questback, og ble sendt ut til e-postadresser som vi hadde samlet inn i den første undersøkelsen.

Totalt hadde vi fire kontakter med utvalget vårt. Den første kontakten var ved utsendelse av etterundersøkelsen, 22.desember.16, deretter sendte vi ut tre purringer, 29.desember.16, 5.januar.17 og 12.januar.17.

Vi valgte å ha fire kontakter fordi vi mente det sikret at flest mulig av de vi sendte ut undersøkelsen til fikk anledning til å svare på undersøkelsen, samtidig som vi ville sørge for at vi ikke sendte så mange påminnelser at vi ble oppfattet som plagsomme (Porter, 2004) (Se vedlegg 4 for oversikt over påminnelsene og eposten som ble sendt ut).

3.3.2.3 Svarprosent

Totalt ble det sendt ut 610 e-poster. Anledningen til at dette antallet var høyere enn antallet registrerte skjema med e-post (582), var at det ble registrert flere e-postadresser på de skjemaene der det var vanskelig å tyde håndskriften til respondentene. Av de 610 e-postene som vi sendte ut, var det bare 462 e-poster som endte opp hos en mottaker. I følge Questback kunne ikke de resterende e-postene leveres til den aktuelle e-postadressen. Dette fordi vi ved registreringen av e-postadressene hadde litt vanskeligheter med å avkode hva som sto skrevet på svarskjemaene, og dermed kan ha ført inn ukorrekte e-postadresser. Vi antar derfor at de e-postene som ikke gikk igjennom ikke eksisterer. Vi endte opp med en svarprosent for hele materialet på i overkant av 51%, noe som er forventet for denne type undersøkelser (Tabell 3.4) (Gundersen, et al., 2015).

På enkelte av stiene, slik som Kyle, Strandbyskaret, Glæret og Varden kom det inn henholdsvis 4, 12, 9 og 9 svar, noe som er relativt lav respons. På blant annet Glæret, Kyle og Strandbyskaret var det svært få e-poster tilgjengelig, henholdsvis 25, 15 og 26, noe som gjorde at det ikke ble forventet høy respons. Flest respondenter var det på Segla, Knuten, Sukkertoppen/Storvatnet samt Husfjellet.

Tabell 3.4
Oversikt over svarskjema, tellinger samt nettundersøkelsen

	Besøkstall	Antall svarkasseskjema	% av besøkstall – svarskjema	Totalt utsendt	E-poster som gikk igjennom	Mottatte svar	Gyldig svarprosent	Svarkasse vs. mottatt svar
Segla	N/A*	594	N/A*	254	202	113	55,9	19%
Kyle	486	20	4%	15	10	4	40	20%
Knuten	Teller 1: 4354** Teller 2: 4811	133	3%	50	37	19	51,3	14,3%
Husfjellet	2964	244	8%	107	83	49	59,03	20%
Strandbyskaret	698	48	7%	26	21	12	57,14	25%
Storvatnet/ Sukkertoppen	3903	195	5%	85	64	39	60,9	20%
Glæret	695	46	6,6%	25	17	9	52,9	19,5%
Vardefjellet (Varden)	6840	125	1,8%	46	28	9	32,14	7,2%
TOTALT	24751	1405	5,05%	608	462	254	51,186 %	18,13%

*Ingen telling på Segla. **Ferdselstelleren sto ett stykke opp, og har dermed kun telt de som faktisk gikk opp til Knuten, denne ferdselstelleren ble brukt til å regne % av besøkstall vs. svarskjema. Ferdselsteller 2 talte også de som gikk andre turer i området.

3.3.2.4 Variabler

Fra spørreundersøkelsen på nett ble det valgt ut ett antall av spørsmålene (Se vedlegg 6 for detaljert oversikt over spørsmålene i undersøkelsen). Blant annet spørsmål 20 (purismespørsmålet), som handlet om idealområdet for respondentene. Hver variabel i spørsmålet rangeres på en Likert-skala fra 1 til 7. Der 1 er Svært negativt, og 7 er Svært positivt. 4 er nøytral.

De 8 variablene som ble brukt i undersøkelsen vises i tabell 3.5. Spørsmålet som stilles, og som skal besvares gjennom hver variabel, er som følger:

Se nå litt bort fra denne turen. Tenk deg at du skal gjennomføre en flertimers tur i et skog/fjellterreng om sommeren. Tenk deg at området er slik du helst vil ha det/som om det var ditt «idealområde» for en slik tur. Ville det vært positivt eller negativt for deg ... (Vistad & Vorkinn, 2012).

I tidligere studier har spørsmål 1-7 blitt snudd, mens spørsmål 8 ikke snus, når dataene skal analyseres, dette er fordi spørsmål 1-7 er omvendt i forhold til spørsmål 8. Puristene deles deretter inn i tre kategorier, høy- mellom- og lavpurist. I denne oppgaven ble spørsmål 8 snudd, mens de resterende ikke ble snudd. Dermed blir inndelingen av puristscorene litt annerledes i dette tilfellet. Høypuristene er i denne studien de som ligger fra 1 til 3.5 i score, mellompuristene scorer mellom 3.51 og 4.49, mens lavpuristene scorer mellom 4.5 og 7.

Spørsmål 18 og 19 (tilretteleggingsspørsmål) handlet om hva respondentene syntes om tilretteleggingen på de enkelte turstiene, samt på Senja generelt. I tillegg ble de sosiodemografiske variablene (alder, kjønn, utdanning og land) plukket ut. Etter rekoding av variabelen land og variabelen kommune, fikk jeg en ny variabel med 4 kategorier: lokal, regional, nasjonal og internasjonal, som ble brukt som geografisk variabel videre (Se vedlegg 2 for gjennomgang av hvilke kommuner og land som hører inn i hvilken gruppering). Dette fordi variabelen land hadde så få respondenter per land at det var vanskelig å gjøre videre analyser med dem.

I tillegg ble spørsmål 14, 15 og 16 tatt med, for å avdekke motivasjon for valget av Senja som destinasjon. Etter en vurdering av spørsmål 14 og 15, ble følgende fem variabler plukket

Tabell 3.5

Oversikt over idealspørsmålet

... at det finnes tilrettelagte leirplasser med do, ved, bål, søppeldunker
... at du skal bli kvitt søppel i utplasserte søppeldunker
... at det finnes merkede stier i området
... at det er god skilting ved stistart og i stikryss i området
... at det er lagt ned trestokker til å gå på der stien går over våt myr
... at det finnes hytter med matservering og oppredde senger i området
... at du møter mange andre friluftsfolk i løpet av turen
... at du kan gå milevis uten å møte ett menneske

ut: *naturopplevelser, fysisk helse og bevegelse, rekreasjon i primitivt miljø, være alene og fred og ro*. Disse fem variablene ble valgt ut fordi de representerer vesentlige dimensjoner ved motivasjon, og er beslektet med de resterende 35 variablene.

3.3.2.5 Dataanalyse

Dataene har blitt behandlet i dataprogrammet SPSS. Hvor det har blitt kjørt en rekke analyser, blant annet for å finne forskjeller i demografi, samt for å sammenligne ulike grupper av turgåere med hverandre for å finne eventuelle fellestrekk og felles preferanser. Turgåerne ble delt inn i grupper både etter tursti og purismegrupper. I tillegg ble det kjørt noen analyser på utvalget som helhet.

Enkle frekvensanalyser ble gjort i startfasen for å kartlegge blant annet alder, kjønn, hvor respondentene kom fra, samt for å kunne sammenligne gjennomsnitt.

Det ble gjort en Kaiser-Meyer-Olkins test (KMO) for å undersøke hvor egnet datamaterialet var for en faktoranalyse (Field, 2009 s. 627-682). Bartlett's test ble gjort for å sjekke at variansen er homogen for hele utvalget (Field, 2009 s. 149). Dersom variansen er homogen for hele utvalget vil det si at den ikke endrer seg dersom man tar ut en variabel, noe som igjen betyr at faktoranalysen blir reliabel, uavhengig av hvilken sammensetning av variabler som finnes i faktorgruppene (Field, 2009). På tilretteleggingsspørsmålene ble det gjort en eksplorativ faktoranalyse (principal component analysis (PCA) med varimax rotasjon) (Field, 2009). Faktoranalysen ble gjort for å redusere antallet variabler inn i faktorgrupper. Faktorgrupperingen er gjennomsnittet av de variablene som inngår i den enkelte grupperingen, og gruppene ble valgt ut basert på en Eigenvalue over 1,0 (Field, 2009 s. 243). De faktorgruppene som har en Eigenvalue over 1,0 er de gruppene som har mest varians. Faktorgruppene er grupper som beskriver variabler som har noe til felles. Faktorladninger representerer hvor mye faktoren forklarer av en variabel (Field, 2009 s. 631). Det ble benyttet en faktorladning på 0,4 i dette tilfellet, for å luke ut variabler som forklarte mindre enn dette. Etter faktoranalysen ble det gjort enveisvariansanalyse (One-Way ANOVA) med påfølgende Tamhanes posthoc test for å se på forskjeller mellom ulike grupper. Eksempelvis om det er forskjeller mellom gjennomsnittsalderen i purismegruppene.

På enkelte sosiodemografiske variabler (kategoriske data) ble det også kjørt en krysstabulering med kjiikvadrat eller Fishers exact, for å se om det var signifikante forskjeller mellom gruppene, på ulike variabler. Eksempelvis mellom purismegruppene, med kjønnsfordeling langs de ulike turstiene.

3.3.3 Bortfallstudie

En bortfallstudie kan være nyttig for å kartlegge hvem det er som velger å gå forbi en svarkasse. Dette kan være relevant, dersom det viser seg at det er mange av det utvalget man ønsket å nå ut til, som velger å ikke svare på undersøkelsen (Fredman, Romild, Emmelin, & Yuan, 2009; Wilberg, 2010). Dette kan være problematisk fordi man da risikerer at undersøkelsen har lavere gyldighetsgrad (validitet).

Det ble gjort et forsøk på en bortfallsanalyse, for å få klarhet i hvorfor enkelte valgte å gå forbi svarkassen. Det ble totalt samlet inn 10 svar fra personer som hadde valgt å gå forbi svarkassen, men på grunn av dårlige værforhold på de aktuelle dagene der det var mulig å gjennomføre en slik analyse, fikk vi ikke inn nok svar til at dataene kan anvendes videre. I forhold til hva som er forventet i en slik oppgave var nok en bortfallstudie i overkant ambisiøs, da det er sjelden forskere gjennomfører bortfallsanalyser i slike studier (Vistad & Vorkinn, 2012). Tidligere undersøkelser har vist at det kan være en del systematiske skjevheter mellom dem som velger å svare på slike svarkasseundersøkelser, og dem som velger å gå forbi (Fredman, Romild, et al., 2009; Wilberg, 2010). Ofte er det slik at de lokale er underrepresentert og de utenlandske er overrepresentert i svarkassene.

3.4 Representativitet i datamaterialet

Materialet fra den internettbaserte undersøkelsen kan sies å være ganske representativt for de som svarte på svarkasseundersøkelsen sommeren 2016. Det er litt flere i kategorien nasjonale i den internettbaserte undersøkelsen, enn det er i svarkasseundersøkelsen, og gjennomsnittsalderen i den internettbaserte undersøkelsen er noe høyere enn den var i svarkasseundersøkelsen. I tillegg var det noe flere kvinner som svarte i den internettbaserte undersøkelsen enn det var i svarkasseundersøkelsen, men forskjellene er relativt små, og dermed kan man anta at de ikke har gitt drastiske utslag i materialet.

Ferdselstellerne viser at det på enkelte turstier var betydelig flere passeringer enn det var respondenter. Blant annet ved turstien til Varden. Seglatelleren fungerte ikke, men siden vi fikk flest svar i svarkassene her kan det tyde på at det var der det var flest passeringer. Ferdselstelleren til Varden hadde totalt 6840 passeringer mellom 1 juli og 1 oktober, ca. 3420 etter korrigering for at turgåerne gikk tur/retur (Se vedlegg 1). Denne turstien er en av de turstiene med flest besøk av lokale (Se tabell 4.1). Inngangen til turstien er vanskelig å finne frem til, og man kan derfor anta at det derfor er flest lokale som besøker den. Til tross for at turstien hadde flest passeringer, var den en av de turstiene med færrest svar. Dette kan være fordi flere av passeringene er gjort av de samme personene, og de derfor har valgt å ikke svare

på undersøkelsen ved hver passering. Og dermed med stor sannsynlighet er lokale. Ett annet alternativ kan være fordi de mener at det ikke har noe for seg for dem å svare på undersøkelsen. Dette er det vanskelig å gi et konkret svar på, da det var så få respondenter, men som nevnt viser studier gjort av Wilberg (2010) at lokale er langt dårligere til å svare på svarkasseundersøkelser enn andre besøkende. Med flere respondenter i forhold til passeringer ville man kunnet fått et mer detaljert bilde av turgåerne. Turen til Varden er det som kan omtales som en hverdagstur (Vistad et al., 2014), og dens rolle som dette er viktig for lokalsamfunnet på Finnsnes.

3.5 Metodekritikk

Det kan være både negative og positive sider ved svarkasseundersøkelser. De muliggjør innhenting av store mengder data, som kan benyttes dersom man ønsker å generalisere rundt et tema. En slik svarkasseundersøkelse som ble benyttet i denne oppgaven, og den påfølgende internettbasert undersøkelse kan bidra til å sikre personvernet bedre enn det kvalitative studier gjør (Ringdal, 2013), noe som kan være en bidragende faktor til at responsen blir mer ærlig.

Samtidig som en slik undersøkelse kan skaffe store mengder data kan det være en svakhet i slike undersøkelser, da man ikke har noen kontroll over hvem som velger å svare og hvem som velger å gå videre. I tillegg vil det være enkelte som ikke fyller ut riktig informasjon og dermed bidrar til en feilkilde i materialet (Ringdal, 2013)

4.0 Resultater

4.1 Sammenligning av ulike utvalg

For å se på eventuelle forskjeller og likheter mellom nettundersøkelsen og svarkasseundersøkelsen, og for å sjekke representativiteten i nettundersøkelsen, ble det først gjort en sammenligning av de tilgjengelige sosiodemografiske variablene. Denne sammenligningen ble gjort mellom tre grupper; Respondentene i svarkassene («Svarkasser»), e-postadresser fått fra svarkasser (E-post svarkasser), og respondenter på internettundersøkelsen («Internett»).

Gjennomsnittsalderen for respondentene i nettundersøkelsen var signifikant høyere enn i svarkasseundersøkelsen (tabell 4.1).

For kjønnsinndelingen var det noen forskjeller mellom Svarkasser og Internett, men ikke spesielt store forskjeller. For Knuten var det stor forskjell mellom kjønnsinndelingen mellom E-post - svarkasser og Internett. Det var betydelig høyere andel kvinner på Knuten blant de som ga e-postadresse.

Tabell 4.2 viser at det var flest nasjonale respondenter i Internett-gruppen (45,8%), og i E-post svarkasser (41,2%). I Svarkasser var det flest internasjonale (35,5%). Totalt, ved sammenslåing av lokal, regional og nasjonal, var det flest nasjonale besøkende i alle tre gruppene. For lokale var det en reduksjon i svarprosenten fra Svarkasser og E-post svarkasser til Internett. Fisher's exact viser at det var signifikante forskjeller innad i alle tre gruppene. Men minimale forskjeller mellom gruppene totalt sett.

Tabell 4.1

Kjønns- og aldersfordeling på turstiene, mellom Svarkasser, E-post svarkasser og Internett.

Alder						
	Svarkasser*	N	E-post Svarkasser *	N	Internett*	N
Segla (1)	37,4 (15,40)	658	38,3 (14,82)	241	40,5 (13,08)	110
Husfjellet (2)	39,9 (14,87)	309	38,4 (14,67)	102	40,4 (12,57)	44
Kyle (3)	35,2 (11,61)	24	34,5 (10,95)	13	40,0 (8,41)	4
Knuten (4)	45,5 (19,27)	166	42,7 (17,15)	46	54,7 (10,39)	16
Glæret (5)	42,8 (17,80)	50	38,7 (15,94)	22	46,2 (9,44)	9
Strandbyskaret (6)	43 (17,11)	54	41,5 (16,94)	24	49,4 (14,31)	12
Sukkertoppen/ Storvatnet (7)	40,4 (16,64)	248	41,8 (14,48)	76	44,5 (13,91)	38
Varden (8)	37,1 (17,31)	132	35,6 (16,17)	46	43,1 (12,85)	9
Totalt	39,4 (16,35)	1641	39 (15,16)	570	42,8 (13,29)	242
F-verdi	6,287**		1,443		3,366**	
Tamhanes posthoc	4>1,2,3,8		NS		4>1,2	
Kjønnsfordeling						
	Svarkasser	N	Svarkasser – e-post	N	Internett	N
	Kvinner		Kvinner		Kvinner	
Segla (1)	59,1% (403)	682	59,8% (147)	246	54,9% (62)	113
Husfjellet (2)	54,6% (173)	317	62,1% (64)	103	59,2% (29)	49
Kyle (3)	66,7% (16)	24	84,6% (11)	13	75,0% (3)	4
Knuten (4)	59,9% (100)	167	73,9% (34)	46	52,6% (10)	19
Glæret (5)	43,1% (25)	58	52,2% (12)	23	44,4% (4)	9
Strandbyskaret (6)	56,9% (33)	58	70,8% (17)	24	66,7% (8)	12
Sukkertoppen/ Storvatnet (7)	53,2% (140)	263	50,6% (40)	79	53,8% (21)	39
Varden (8)	61,5% (83)	135	65,2% (30)	46	75,0% (6)	8
Total N	973		355		56,5% (143)	
N		1704		580		253
Fishers exact		10,657		12,142***		3,114

Merknad: *Tall vist som gjennomsnitt (Standardavvik). ** $p < 0,01$ *** $p < 0,001$

Tabell 4.2

Sammenligning av geografisk inndeling av turgåerne i tre grupper, fordelt på de ulike turstiene.

Geografisk inndeling											
	Segla (1)	Husfjellet (2)	Kyle (3)	Knuten (4)	Glæret (5)	Strandbyskaret (6)	Sukkertoppen/ Storvatnet (7)	Varden (8)	Totalt	N	Fishers exact
1	Lokal	4,5% (5)	6,3% (3)	25,0% (1)	5,6% (1)	33,3% (4)	15,4% (6)	44,4% (4)	9,6% (24)		
	Regional	18,2% (20)	16,7% (8)	11,1% (2)		8,3% (1)	5,4% (2)	22,2% (2)	14,1% (35)		
	Nasjonal	50,9% (56)	33,3% (16)	25,0% (1)	44,4% (8)	50,0% (6)	43,6% (17)	22,2% (2)	45,8% (114)		
	Internasjonal	26,4% (29)	43,8% (21)	50,0% (2)	38,9% (7)	8,3% (1)	35,9% (14)	11,1% (1)	30,5% (76)		
	Total	110	48	4	18	9	39	9	249	249	39,603*
2	Lokal	10,1% (69)	10% (32)	30,4% (7)	11,3% (19)	17,2% (10)	12,6% (33)	43,3% (58)	14% (238)		
	Regional	25,2% (172)	11,3% (36)	8,7% (2)	13,1% (22)	13,8% (8)	12,3% (32)	8,2% (11)	16,7% (285)		
	Nasjonal	39,7% (271)	21,9% (70)	21,7% (5)	27,4% (46)	43,1% (25)	29,1% (76)	35,1% (47)	33,8% (575)		
	Internasjonal	24,9% (170)	56,7% (181)	39,1% (9)	48,2% (81)	25,9% (15)	46% (120)	13,4% (18)	35,5% (605)		
	Total	682	319	23	168	58	261	134	1703	1703	263,021*
3	Lokal	11,0% (27)	7,7% (8)	33,3% (4)	6,5% (3)	25% (6)	15,2% (12)	34,8% (16)	13,8% (80)		
	Regional	17,1% (42)	13,5% (14)	8,3% (1)	17,4% (8)	16,7% (4)	10,1% (8)	8,7% (4)	13,9% (81)		
	Nasjonal	47,6% (117)	26,9% (28)	25% (3)	32,6% (15)	54,2% (13)	36,7% (29)	39,1% (18)	41,2% (239)		
	Internasjonal	24,4% (60)	51,9% (54)	33,3% (4)	43,5% (20)	4,2% (1)	38% (30)	17,4% (8)	31,0% (180)		
	Totalt	246	104	12	46	24	79	24	580	580	77,301*

Merknad: * $p < 0,01$. 1: Internett, 2: Svarbasser, 3: Svarbasser – e-post

4.1.1 Oppsummering av representativitet

Det er relativt god representativitet i nettundersøkelsen sammenlignet med svarkasseundersøkelsen når det gjelder kjønn, geografi og nasjonalitet, men det var signifikant høyere alder i nettundersøkelsen.

4.2 Resultater fra svarkasseundersøkelsen

4.2.1 Fornøydhhet med turstiene

Det ble kun brukt spørsmål som omhandlet sosiodemografi og fornøydhhet med turen fra svarkasseundersøkelsen. De resterende spørsmålene skulle inn i en annen masteroppgave. Tabell 4.3 viser hvor fornøyde respondentene var med opplevelsen av de ulike turstiene. Av de respondentene som fylte ut svars skjema, var det 60,7% som svarte på dette spørsmålet. Tabell 4.3 viser at det var signifikant forskjell mellom Segla og Knuten, Glæret og Sukkertoppen/Storvatnet. Respondentene ved Segla var gjennomsnittlig mindre fornøyd med opplevelsen av turstien enn respondentene ved Knuten, Glæret og Sukkertoppen/Storvatnet.

Tabell 4.3

Tabellen viser hvor gjennomsnittlig fornøyd respondentene var med opplevelsen av de ulike turstiene.

	Segla	Husfj.	Kyle	Knut.	Glæret	Str.	Sukk/Stor.	Vard.	Total	F-verdi	Tamhanes posthoc
Fornøyd med turen*	7,96 (1,5 29)	8,26 (1,25 4)	8,15 (1,08 9)	8,37 (1,19 9)	8,57 (0,56 8)	7,95 (1,81 0)	8,33 (1,16 0)	8,05 (1,39 7)	8,15 (1,37 1)	2,734*	1>4, 5, 7
N	392	204	20	114	30	37	163	86	1046		

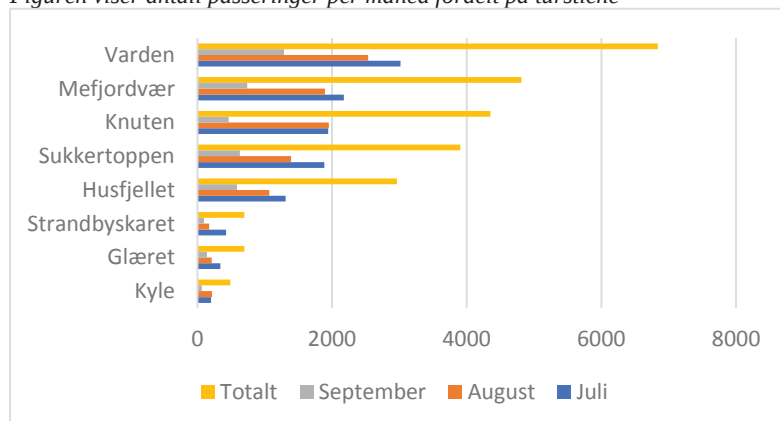
Merknad: *Tall vist som gjennomsnitt (Standardavvik). ** $p < 0,1$. Skalaen gikk fra 1-9 der 1 var svært misfornøyd og 9 var svært fornøyd. Husfj. = Husfjellet, Kyle, Knut. = Knuten, Glæret, Str. = Strandbyskaret, Sukk/Stor. = Sukkertoppen/Storvatnet, Vard. = Varden

4.2.2 Ferdselstellerne

Det var flest passeringer forbi ferdselstelleren på Varden (Figur 4.1). For Knuten var det like mange passeringer i juli og august. Samtlige av ferdselstellerne hadde flere passeringer i juli og august enn i september.

Figur 4.1

Figuren viser antall passeringer per måned fordelt på turstiene

Flest passeringer på én dag i juli var ved ferdselstelleren ved Knuten nr.2 (21.7.16 225 passeringer). Denne ferdselstelleren var plassert ved turens start, og kan ha blitt passert av andre enn de som skulle opp til toppen av Knuten også. Flest passeringer per dag i september var ferdselstelleren til Husfjellet, med 258 passeringer 29.9.16 (tabell 4.4). I september var det flest passeringer sent i måneden ved alle turene bortsett fra Varden, der det var flest passeringer i starten av måneden.

Tabell 4.4

Dato med flest passeringer per måned, samt antall passeringer på den aktuelle dagen

	Kyle*	Str.	Glæret	Husfjellet	Knuten	Knuten nr.2	Sukk/Stor.	Varden
Juli	27 (24)	21 (52)	25 (53)	21 (111)	21 (157)	1 (225)	11 (207)	11 (169)
August	18 (56)	11 (26)	11 (20)	4 (84)	4 (158)	3 (199)	4 (124)	24 (169)
September	30 (26)	30 (35)	29 (50)	29 (258)	30 (117)	29 (155)	29 (142)	3 (140)

*Merknad: *Dato (passeringer). Str. =Strandbyskaret. Sukk/Stor. =Sukkertoppen/Storvatnet*

4.3 Resultater fra nettundersøkelsen

4.3.1 Profil over besøkende langs turstiene

I tabell 4.5 ser man utdannelsesnivået blant respondentene i Internett undersøkelsen. 214 (84,3%) av dem hadde høy utdanning, altså 1-3 år på høyskole, eller mer.

Tabell 4.5

Tabellen viser utdanningsnivå blant turgåerne sommeren 2016

	Segla	Husfjellet	Kyle	Knuten	Glæret	Strandbyskaret	Sukkertoppen/ Storvatnet	Varden	Totalt	Fishers exact
Høy	83,2% (94)	87,8% (43)	4	78,9% (15)	88,9% (8)	91,7% (11)	82,1% (32)	77,8% (7)	84,3% (214)	2,361
N	113	49	4	19	9	12	39	9	254	

*Merknad: *p<0,1. Lav utdanning = Grunnskole, videregående (2/3 år) og yrkesutdanning. Høy utdanning = 1-3 år på høyskole/universitet samt 4+ år på høyskole/universitet*

Gjennomsnittsalderen blant respondentene var 42,8 år (tabell 4.6). Dette gjennomsnittet ble trukket opp av gjennomsnittsalderen på Knuten (54,7 år). De fleste respondentene var på Segla, der var gjennomsnittsalderen 40,5 år. De yngste respondentene var på Kyle (40,0 år). På Knuten var respondentene signifikant eldre enn på Segla og Husfjellet.

Tabell 4.6

Gjennomsnittsalder fordelt på turgåerne sommeren 2016

	Segla (1)	Husfjellet (2)	Kyle (3)	Knuten (4)	Glæret (5)	Str. (6)	Sukk/ Stor. (7)	Varden (8)	Total	F-verdi	Tamhanes posthoc
Alder	40,5 (13,08)	40,4 (12,57)	40,0 (8,406)	54,7 (10,39)	46,2 (9,444)	49,4 (14,31)	44,5 (13,91)	43,1 (12,85)	42,8 (13,29)	3,366*	4>1,2
N	110	44	4	16	9	12	38	9	242		

Merknad: Str.=Strandbyskaret. Sukk/Stor.= Sukkertoppen/Storvatnet

Blant motivasjonsfaktorene var det *Naturopplevelser* og *Fysisk helse og bevegelse* som var de viktigste variablene. Der scoret respondentene relativt jevnt og høyt. Variablene *Fred og ro*

og *Være alene* var de som ga signifikante funn (tabell 4.7). For variabelen *Fred og ro* var responsen fra Segla signifikant lavere enn for Husfjellet og Sukkertoppen/Storvatnet. Altså var *Fred og ro* en mindre viktig motivasjonsfaktor for de besøkende på Segla, enn det var for de besøkende på Husfjellet og Sukkertoppen/Storvatnet. For variabelen *Være alene* var gjennomsnittscoren 3,14. Der var det Varden som ga lavest score, altså var dette mindre viktig for respondentene her, enn det var for Segla, Husfjellet, Knuten og Sukkertoppen/Storvatnet.

Variabelen *Naturopplevelser* var gjennomsnittlig relativt lik for respondentene på samtlige av turstiene, med en gjennomsnittsscore på 6,42. Nest viktigst var *Fysisk helse og rekreasjon*.

Tabell 4.7

Motivasjonsfaktorer for bruk av turstiene

	Segla (1)	Husfjellet (2)	Kyle (3)	Knuten (4)	Glæret (5)	Strandbyskaret (6)	Sukkertoppen/ Storvatnet (7)	Varden (8)	Total	F-verdi	Tamhanes posthoc
Naturopplevelser	6,54 (1,04)	6,49 (1,04)	6,5 (1,0)	6,16 (1,26)	6,33 (1,0)	6,17 (1,12)	6,47 (1,13)	5,44 (1,80)	6,42 (1,12)	1,717	NS
Fysisk helse og bevegelse	5,66 (1,16)	5,39 (1,54)	6,25 (1,5)	5,37 (1,38)	5,67 (1,23)	6,08 (0,67)	6,03 (1,46)	5,78 (1,20)	5,68 (1,30)	1,181	NS
Rekreasjon i primitivt miljø	4,39 (1,73)	4,72 (1,49)	4,25 (2,5)	4,16 (1,61)	4,13 (1,96)	4,64 (0,92)	4,83 (1,54)	3,75 (1,67)	4,48 (1,63)	0,837	NS
Være alene	2,97 (1,68)	3,65 (1,88)	2,75 (2,87)	3,32 (2,00)	2,88 (2,23)	2,75 (1,36)	3,45 (1,62)	1,43 (0,79)	3,14 (1,77)	1,969*	8< 1,2,4,7
Fred og ro	4,63 (1,48)	5,51 (1,21)	5,25 (2,06)	5,0 (1,37)	4,38 (1,77)	5,0 (1,04)	5,53 (1,43)	3,78 (1,86)	4,96 (1,48)	3,844*	1< 2,7

*Merknad: *Tall vist som gjennomsnitt (Standardavvik). NS= ingen signifikante forskjeller. Respondentene ble spurt hvor viktig eller uviktig 40 variabler var for at de valgte den aktuelle turstien, og skulle rangere alle 40 på en skala fra 1-7 der 1= veldig uviktig, 4= nøytral og 7= veldig viktig.*

Respondentene fikk velge mellom fem grunner for hvorfor de valgte å reise til Senja sommeren 2016 (Tabell 4.8). De fleste av respondentene valgte å reise dit på grunn av ferie, i alt 67,7% (tabell 4.8). Den nest største gruppen var der for å besøke familie. Kun 11 (4,3%) av respondentene svarte at de bodde på Senja.

Tabell 4.8

Hovedgrunn for reisen til Senja, fordelt på turstiene

	Segla (1)	Husfjellet (2)	Kyle (3)	Knuten (4)	Glæret (5)	Strandbyskaret (6)	Sukkertoppen/ Storvatnet (7)	Varden (8)	Total	Fishers Exact
Ferie	76	38	1	15	6		7	26	3	172
Besøke familie	18	5	2	0	3		2	6	1	37
Besøke venner	7	1	0	0	0		0	0	1	9
Bor på Senja	2	3	0	1	0		1	3	1	11
Jobbreise	0	1	1	0	0		0	1	0	3
Annet	10	1	0	3	0		2	3	3	22
Totalt	113	49	4	19	9		12	39	9	254
										47,238*

*Merknad: *p<0,1*

4.3.2 Profil over samlet purismegrad for alle turstiene

Tabell 4.9 er en sammenligning av gjennomsnittsalder langs turstiene med antall respondenter fordelt på purismegruppene. Det var generelt flest lavpurister på Senja (56,3%) sommeren 2016. Det største antallet av lavpuristene (53,1%) var blant de besøkende på Segla. Her var det for øvrig det høyeste antallet høypurister, sammenlignet med de resterende gruppene. Prosentvis var det flest høypurister på Varden (22,2%), Gjennomsnittsalderen for respondentene på Segla var 40,45 år. På Husfjellet var det flest mellompurister. Det var relativt få respondenter langs turstiene, Glæret, Varden, Kyle og Strandbyskaret.

Tabell 4.9

Sammenligning av gjennomsnittsalder på turstiene, samt antall purister fordelt på turstiene

	N	Alder*	Lavpurist	Mellompurist	Høypurist	Total N
Segla (1)	110	40,45 (13,1)	53,1% (60)	29,2% (33)	17,7% (20)	44,5% (113)
Husfjellet (2)	44	40,36 (12,6)	42,9% (21)	46,9% (23)	10,2% (5)	19,3% (49)
Sukkertoppen / Storvatnet (3)	38	44,47 (13,9)	71,8% (28)	17,9% (7)	10,3% (4)	15,4% (39)
Knuten (4)	16	54,69 (10,4)	57,9% (11)	36,8% (7)	5,3% (1)	7,5% (19)
Glæret (5)	9	46,22 (9,4)	77,8% (7)	22,2% (2)	0	3,5% (9)
Vardefjellet (Varden) (6)	9	43,11 (12,9)	66,7% (6)	11,1% (1)	22,2% (2)	3,5% (9)
Kyle (7)	4	40,00 (8,4)	25% (1)	75% (3)	0	1,6% (4)
Strandbyskaret (8)	12	49,42 (14,3)	75% (9)	25% (3)	0	4,7% (12)
Total N	242	42,76 (13,3)	143	79	32	254
F-verdi		3,366**				
Tamhanes posthoc		4>1,2				
Fishers Exact						20,534**

Merknad: *Tall vist som gjennomsnitt (Standardavvik). NS=Ikke signifikant. ** $p<0,1$

4.3.2.1 Purismegrupper

Respondentene ble inndelt i purismegrupper basert på spørsmålet om deres idealområde. Det ble gjort en analyse av sosiodemografi, motivasjon og tilretteleggingstiltak basert på purismegruppene.

En analyse av idealspørsmålet viste at det var en signifikant forskjell mellom alle tre purismegruppene (tabell 4.10). Høypuristene var negative til tilrettelagte leirplasser, søppeldunker, hytter og det å møte andre. De var nøytrale til merkede stier, skilting og klopping. De var svært positive til å kunne gå langt uten å møte noen andre. Lavpuristene var positive til tilrettelagte leirplasser, søppeldunker, merking og skilting av stier og klopping. De var nøytrale til hytter, møte andre på turen, og det å kunne gå langt uten å møte noen. Mellompuristene var negative til å møte andre og hytter, nøytrale til tilrettelagte leirplasser, søppeldunker og det å kunne gå milevis uten å møte noen, og positive til merking, skilting og klopping. Dette bekrefter

at det er betydelige forskjeller mellom purismegruppene, slik teorien forutsetter (Vistad & Vorkinn, 2012). De største likhetene er mellom lavpuristene og mellompuristene på områdene *merking av stier, god skilting, trestokker over våte myrer og det å gå milevis uten å møte andre*. De største forskjellene er mellom lavpuristene og høypuristene. Spesifikt på det å finne *tilrettelagte leirplasser* og på det å *møte friluftsfolk på turen*.

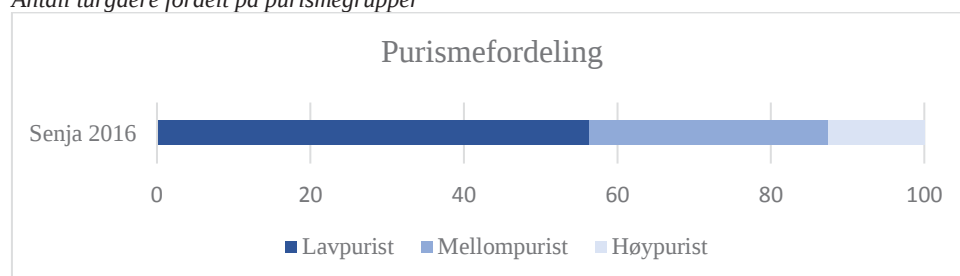
Tabell 4.10
Idealområde for turgåerne med purismescore

	Lavpurist (1) **	Mellompurist (2) **	Høypurist (3) **	Total **	F-verdi	Tamhanes posthoc
... at det finnes tilrettelagte leirplasser med do, ved, bål, søppeldunker	5,32 (1,3)	3,61 (1,3)	1,97 (0,97)	4,37 (1,73)	113,213*	1>2,3;2>3
... at du skal bli kvitt søppel i utplasserte søppeldunker	5,51 (1,3)	3,67 (1,43)	2,56 (1,23)	4,57 (1,74)	89,639*	1>2,3;2>3
... at det finnes merkede stier i området	6,31 (0,89)	5,2 (1,08)	4,25 (1,07)	5,71 (1,22)	75,025*	1>2,3;2>3
... at det er god skilting ved stistart og i stikryss i området	6,5 (0,759)	5,35 (1,12)	4,41 (1,5)	5,88 (1,25)	73,886*	1>2,3;2>3
... at det er lagt ned trestokker til å gå på der stien går over våt myr	6,07 (1,07)	5,24 (1,09)	4,19 (1,26)	5,57 (1,27)	43,456*	1>2,3;2>3
... at det finnes hytter med matservering og oppredde senger i området	4,64 (1,33)	3,32 (1,12)	2,38 (1,07)	3,94 (1,49)	58,365*	1>2,3;2>3
... at du møter mange andre friluftsfolk i løpet av turen	4,03 (1,07)	2,85 (1,08)	1,81 (0,99)	3,39 (1,33)	71,757*	1>2,3;2>3
... at du kan gå milevis uten å møte ett annet menneske	4,38 (1,35)	4,91 (1,32)	6,09 (1,28)	4,76 (1,44)	22,249*	3>1,2;2>3
N	143	79	32	254		

Merknad: * $p < 0,01$. **Tall vist som gjennomsnitt (Standardavvik). Skalaen gikk fra 1-7, der 1 var svært negativt og 7 svært positivt.

Av de tre purismegruppene var det lavpuristgruppen som var størst, på lik linje som i andre studier. Kun 32 av respondentene havnet i gruppen høypurist. Figur 4.2 vider en prosentvis inndeling av turgåerne i de tre purismegruppene.

Figur 4.2
Antall turgåere fordelt på purismegrupper

Merknad: N = 254. Lavpurist=56,3%, Mellompurist=31,1%, Høypurist=12,6%

Tabell 4.11 viser blant annet gjennomsnittsalder på respondentene i de ulike purismegruppene. De eldste er lavpuristene med en snittalder på 45,5 år, og de yngste er høypuristene med en snittalder på 36,2 år.

Det ble gjort en krystabulering av utdanning, kjønn og geografisk inndeling fordelt på purismegruppene. På geografisk inndeling var det enkelte av gruppene som hadde færre enn 5 respondenter, derfor ble Fishers exact brukt der i stedet for Pearson kjikvadrat (Field, 2009). Tabell 4.11 viser at det var signifikante forskjeller mellom purismegruppene for alle tre kategoriene. Det var betydelig flere høyt utdannede mellompurister enn lavpurister og høypurister. Blant mellompuristene var det flest internasjonale, men med en sammenslåing av Nasjonal, Regional og Lokal kategori, ser man at det var flest norske turgåere i samtlige av purismegruppene.

Tabell 4.11
Sosiodemografiske kjennetegn blant purismegruppene

	Lavpurist (1)	Mellompurist (2)	Høypurist (3)	Totalt	F-verdi	Tamhanes posthoc
Alder*	45,5 (13,6)	40,4 (11,8)	36,2 (12,5)	42,8 (13,3)	8,08**	1>2,3
N	137	76	29	242		
	Lavpurist (1)	Mellompurist (2)	Høypurist (3)	Totalt	Pearson kjikvadrat	Fishers Exact
Høy utdanning	79,7% (114)	92,4% (73)	84,3% (27)	214		
Totalt	143	79	32	254	6,172*	
Kvinner	62,7% (89)	48,1% (38)	50% (16)	56,5% (143)		
Totalt	142	79	32	253	5,022**	
Lokal	14,4% (20)	2,5% (2)	6,5% (2)	24		
Regional	12,2% (17)	16,5% (13)	16,1% (5)	35		
Nasjonal	54,5% (73)	34,2% (27)	45,2% (14)	114		
Internasjonal	20,9% (29)	46,8% (37)	32,3% (10)	76		
Totalt	139	79	31	249		23,414*

Merknad: *Tall vist som gjennomsnitt (Standardavvik). ** $p < 0,05$ *** $p < 0,01$

Som en oppsummering kan man si at lavpurismegruppen på Senja kjennetegnes i denne undersøkelsen av høyt utdannede, norske kvinner. Mellompurismegruppen kjennetegnes av høyt utdannede, internasjonale menn. Høypuristgruppen kjennetegnes av høyt utdannede, norske kvinner og menn.

4.3.2.2 Motivasjon

Tabell 4.12 viser motivasjonsvariablene med en inndeling på lokalitetene 'Segla' og 'Alle andre' (En sammenslåing av de resterende turstiene). I tabellen vises det at *Naturopplevelser* var veldig viktig for samtlige av purismegruppene. *Fysisk helse og bevegelse* var middels viktig med et totalt gjennomsnitt på 5,66. *Rekreasjon i primitivt miljø* var nøytralt viktig. Mens *Være alene* var mindre viktig for samtlige av gruppene, og *Fred og ro* var nøytralt viktig for alle gruppene.

Det var liknende resultater på alle variabler utenom *Fred og ro*, som var noe høyere for kategorien Alle andre, enn den var for Segla.

Tabell 4.12

Motivasjonsvariabler og hvordan respondentene scorer i hver puristgruppe

Segla	Lavpurist (1) *	Mellompurist (2) *	Høypurist (3) *	Total	F-verdi	Tamhanes posthoc
Naturopplevelser (N=113)	6,43 (1,29)	6,61 (0,70)	6,75 (0,55)	6,54 (1,04)	0,78	NS
Fysisk helse og bevegelse (N=113)	5,88 (1,22)	5,36 (1,06)	5,5 (1,051)	5,66 (1,16)	2,43	NS
Rekreasjon i primitivt miljø (N=103)	4,60 (1,69)	4,53 (1,41)	3,5 (2,09)	4,39 (1,73)	3,012	NS
Være alene (N=104)	2,54 (1,53)	3,68 (1,51)	3,05 (1,99)	2,97 (1,68)	4,945	2>1
Fred og ro (N=110)	4,72 (1,42)	4,56 (1,56)	4,45 (1,54)	4,63 (1,45)	0,296	NS
Alle andre						
Naturopplevelser (N=140)	6,33 (1,20)	6,41 (1,07)	6,00 (1,41)	6,33 (1,17)	0,549	NS
Fysisk helse og bevegelse (N=140)	5,90 (1,35)	5,43 (1,5)	5,09 (1,22)	5,69 (1,41)	2,769	NS
Rekreasjon i primitivt miljø (N=132)	4,48 (1,61)	4,51 (1,58)	5,30 (0,68)	4,55 (1,56)	1,259	3>1,2
Være alene (N=131)	3,09 (1,82)	3,36 (1,85)	4,44 (1,67)	3,27 (1,84)	2,334	NS
Fred og ro (N=139)	5,18 (1,48)	5,2 (1,47)	5,55 (1,13)	5,22 (1,44)	0,309	NS
Alle turstiene						
Naturopplevelser (N=253)	6,37 (1,24)	6,49 (0,93)	6,48 (0,99)	6,42 (1,12)	0,358	NS
Fysisk helse og bevegelse (N=253)	5,9 (1,29)	5,41 (1,33)	5,35 (1,11)	5,68 (1,30)	4,818	1>2,3
Rekreasjon i primitivt miljø (N=235)	4,53 (1,64)	4,52 (1,50)	4,14 (1,92)	4,48 (1,63)	0,681	NS
Være alene (N=235)	2,87 (1,72)	3,49 (1,71)	3,5 (1,97)	3,14 (1,77)	3,733	2>1
Fred og ro (=249)	4,99 (1,47)	4,94 (1,53)	4,84 (1,49)	4,96 (1,48)	0,146	NS

*Merknad: *Tall vist som gjennomsnitt (Standardavvik). NS= ingen signifikante forskjeller. Respondentene ble spurt hvor viktig eller uviktig variabelen var for at de valgte den aktuelle turstien, og rangerte dem på en skala fra 1-7 der 1= veldig uviktig, 4=nøytral og 7= veldig viktig.*

Blant de som var på Senja for å besøke familie var det 23 lavpurister. De aller fleste av høypuristene valgte å besøke Senja for å feriere (Tabell 4.13).

Tabell 4.13

Fordeling av purister på hovedgrunnen til at respondentene var på Senja

	Lavpurist N	Mellompurist N	Høypurist N	Total N	Fishers Exact
Ferie	91	57	24	172	
Besøke familie	23	11	3	37	
Besøke venner	4	4	1	9	
Bor på Senja	9	1	1	11	
Jobbreise	1	1	1	3	
Annet	15	5	2	22	
Totalt	143	79	32	254	8,193

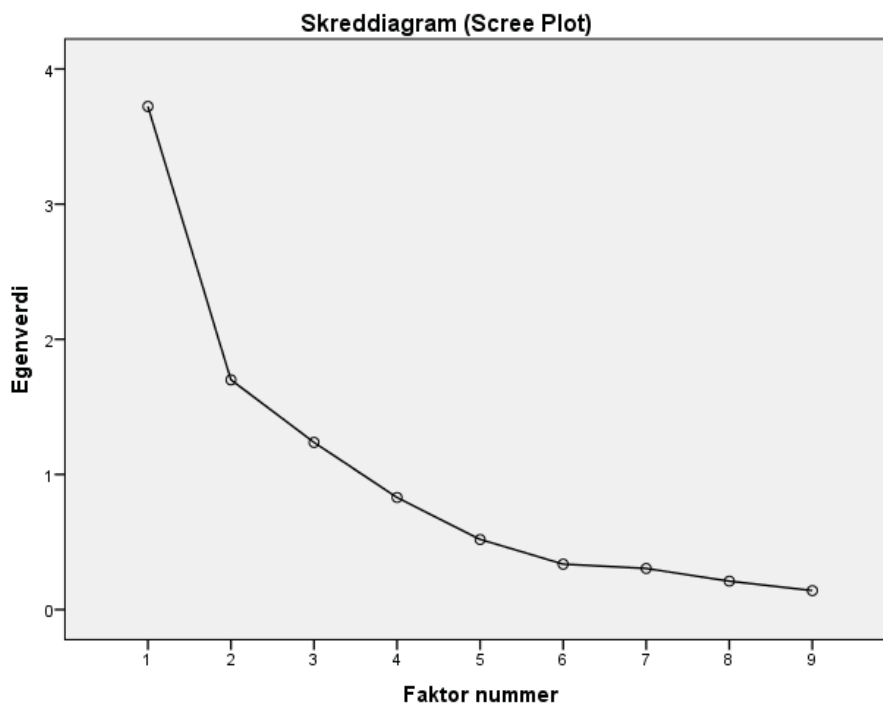
4.3.3 Faktoranalyse av tilretteleggingstiltak

For å se om man kunne gruppere tilretteleggingstiltakene i færre faktorer slik at man kunne se tydeligere mønstre i datamaterialet ble det gjort en faktoranalyse. Faktoranalysen produserte en KMO på 0,690 noe som ifølge Field (2009) er en middels god score. Dette vil si at datautvalget er godt nok til videre analyser. Bartlett's test viser videre et signifikansnivå på under 0,001, noe som bekrefter at det er signifikante forhold mellom enkelte av variablene. Det

vil altså si at man kunne gå videre med analyser av datasettet. Determinanten i faktoranalysen var på 0,01. Dersom determinanten er 0, tyder det på at det kan gi problemer med utregningene, men en determinant på 0,01 tilsier at datasettet kan anvendes uten problemer med utregninger (Field, 2009).

Scree plottet, eller skreddiagrammet, viser hvor mange av faktorene som bør tas med, se figur 4.3. I skreddiagrammet var det ett relevant knekkpunkt (point of inflexion). Denne knekken er ved faktor 2. I følge Kaisers kriterium (Field, 2009) bør man kun ta med de faktorene som har egenverdi høyere enn 1, derfor ble også faktor 3 tatt med videre som faktorgrupper.

Figur 4.3 Skreddiagram

Det ble gjort en faktoranalyse av tilretteleggingstiltakene som produserte tre faktorgrupper, basert på en Eigenvalue over 1. Det ble benyttet en faktorladning på 0,4 som nedre grenseverdi, noe som medførte at to av variablene (*Klopping* og *Vedlikehold av stinettverket*) ble tatt ut, da de hadde faktorladning på mer enn 0,4 i to av faktorgruppene. Dersom en variabel lader i to eller flere faktorgrupper kan det bety at den variabelen som lader i flere av faktorgruppene ikke egentlig passer i noen av dem, og derfor bør tas ut, slik at man får 'rene' faktorgrupper. Dette bidrar til å sikre reliabiliteten.

Faktorgruppe 1 består av 2 variabler, gruppe 2 består av 3 variabler og gruppe 3 består av 4 variabler. Disse tre faktorgruppene forklarer 74,0% av den totale variansen.

Ved å kjøre en varimax rotasjon (orthogonal rotasjon) ble spredningen av variablene i faktorgruppene maksimert. Resultatet vises i tabell 4.14.

Tabell 4.14

Varimax rotert faktoranalyse av tilretteleggingstiltakene

		Cronbachs alpha	Cronbachs alpha hvis variabel slettet
<u>Infrastruktur</u>		,61	
Parkeringsplasser	,86		
Veier	,845		
<u>Stiene</u>		,78	
Merking av stiene	,91		,67
Skilting langs stiene	,88		,59
Informasjon om stiene	,84		,82
<u>Tilrettelegging rundt stiene</u>		,82	
Tilgang på oppfyringsved ved hytter og bålplasser	,86		,76
Sanitære anlegg/toalett	,78		,77
Informasjon om søppelhåndtering	,67		,80
Bålplasser og vindskjul	,82		,78
Forklart varians %	17,5	27,3	29,1
Eigenverdi	1,58	2,46	2,63

Etter å ha rotert faktoranalysen var det tre faktorgrupper som sto tydelig frem. Faktorgruppe 1 (Infrastruktur), består av variablene *Parkeringsplasser* og *Veier*. I faktorgruppe 2 (Stiene) er det tre variabler, *Merking av stiene*, *Skilting langs stiene* og *Informasjon om stiene*. I faktorgruppe 3 (Tilrettelegging rundt stiene) er det fire variabler, *Tilgang på oppfyringsved ved hytter og bålplasser*, *Sanitære anlegg/toalett*, *Informasjon om søppelhåndtering* og *Bålplasser og vindskjul*.

Det ble gjort en påfølgende ANOVA av inndeling av respondenter på turstiene i forhold til tilretteleggingstiltakene. Tabell 4.15 viser hvor fornøyd respondentene var med tilretteleggingstiltakene på turstiene. Av de tre faktorgruppene var det kun i faktorgruppen Infrastruktur at det var signifikante forskjeller mellom respondentene på de ulike turstiene. Respondentene fra Kyle var signifikant mindre fornøyd med infrastrukturen enn respondentene fra Husfjellet, Knuten, Glæret og Sukkertoppen/Storvatnet. På variabelen parkeringsplasser var respondentene fra Kyle signifikant mindre fornøyd enn respondentene på Knuten og Glæret. Den laveste totalscoren var for faktorgruppen Tilrettelegging (4,05). Kun sanitære anlegg/toalett ga en score på under 4 (3,91). Av de variablene som ikke ladet i noen faktorgruppe var det kun vedlikehold av stinettverket som ga signifikante forskjeller. Der var Sukkertoppen/Storvatnet signifikant større enn Segla.

Tabell 4.15

Respondentene langs de ulike tursienes syn på tilretteleggingstiltak

	Segla (1) *	Husfjellet (2) *	Kyle (3) *	Knuten (4) *	Glæret (5) *	Strandbyskaret (6) *	Sukkertoppen/ Storvatnet (7) *	Varden (8) *	Total *	F-verdi	Tamhanes posthoc
Stiene	5,37 (1,09)	5,03 (1,25)	5,83 (0,88)	5,39 (1,19)	5,25 (0,85)	5,33 (1,15)	5,32 (1,10)	5,08 (1,21)	5,3 (1,12)	0,597	NS
Merking av stiene	5,73 (1,18)	5,4 (1,54)	6,25 (0,96)	5,53 (1,31)	5,56 (1,24)	5,75 (1,29)	5,71 (1,45)	5,88 (1,13)	5,66 (1,30)	0,525	NS
Skilting langs stiene	5,44 (1,25)	5,13 (1,53)	5,75 (1,5)	5,41 (1,50)	4,88 (1,25)	5,0 (1,41)	5,26 (1,47)	5,13 (1,47)	5,0 (1,41)	0,550	NS
Informasjon om stiene	4,95 (1,35)	4,67 (1,32)	5,5 (1,29)	5,16 (1,21)	5,0 (0,87)	5,18 (1,33)	5,08 (1,44)	4,25 (1,58)	4,93 (1,34)	0,843	NS
Tilrettelegging	3,99 (1,05)	4,23 (1,06)	3,75 (0,35)	4,19 (1,30)	4,13 (0,18)	4,17 (0,70)	3,98 (0,61)	3,0 (1,63)	4,05 (0,99)	0,666	NS
Bålplasser og vindskjul	4,0 (1,19)	4,85 (1,54)	4,0 (0,00)	4,69 (1,49)	4,0 (0,00)	4,29 (1,25)	4,14 (0,71)	4,67 (2,34)	4,31 (1,31)	1,434	NS
Tilgang på oppfyllingsved ved hytter og bålplasser	3,88 (1,01)	4,4 (1,23)	4,0 (0,00)	4,44 (1,01)	4,0 (0,00)	4,5 (1,23)	3,94 (0,24)	3,0 (1,16)	4,07 (1,01)	1,674	NS
Sanitære anlegg/toalett	3,86 (1,67)	4,06 (1,34)	3,67 (0,58)	4,07 (1,28)	5,0 (1,41)	4,0 (0,63)	3,73 (1,24)	2,75 (1,5)	3,91 (1,45)	0,829	NS
Informasjon om søppelhåndtering	3,99 (1,37)	3,97 (1,29)	3,0 (1,0)	4,38 (1,54)	4,5 (1,0)	4,0 (0,58)	4,04 (1,14)	3,33 (2,08)	4,01 (1,31)	0,625	NS
Infrastruktur	5,17 (1,26)	5,66 (1,19)	2,25 (0,35)	5,53 (1,16)	5,0 (1,14)	4,32 (1,68)	5,32 (1,04)	4,33 (0,76)	5,24 (1,28)	3,855**	3<2,4,5,7
Parkeringsplasser	5,51 (1,41)	5,87 (1,31)	2,67 (0,58)	5,75 (1,34)	5,43 (1,27)	4,09 (2,17)	5,5 (1,39)	3,25 (1,71)	5,45 (1,51)	5,180**	3<4,5
Veier	4,86 (1,406)	5,43 (1,53)	2,67 (1,16)	5,58 (1,50)	4,86 (1,07)	4,58 (1,44)	5,06 (1,60)	5,25 (1,71)	5,03 (1,55)	2,215**	NS
Variabler som ikke ladet på faktorer											
Klopping (utlegging av planker i våte områder)	5,26 (1,45)	5,02 (1,74)	3,75 (1,26)	5,06 (1,34)	5,14 (1,22)	4,73 (1,42)	4,91 (1,31)	5,33 (0,82)	5,1 (1,47)	0,897	NS
Vedlikehold av stinettverket	4,74 (1,48)	5,1 (1,24)	5,75 (0,96)	5,39 (1,24)	5,0 (1,23)	5,25 (1,06)	5,46 (1,19)	6,0 (0,93)	5,06 (1,35)	2,338**	7>1
Tilretteleggingen og servicen på Senja som helhet? ***	5,26 (1,13)	5,65 (1,07)	5,13 (1,63)	5,05 (1,22)	5,44 (1,01)	5,25 (1,36)	5,13 (1,63)	5,11 (1,61)	5,28 (1,25)	1,466	NS

Merknad: *Tall vist som gjennomsnitt (Standardavvik). **p<0,1. ***Tilretteleggingen og servicen på Senja som helhet, er et eget spørsmål i undersøkelsen. NS= ingen signifikante forskjeller. Respondentene ble spurt hvor fornøyd de var med de ulike tilretteleggingstiltakene på stien de hadde gått, på en 7 punkts skala hvor 1 var veldig misfornøyd og 7 var veldig fornøyd.

Det ble også gjort en ANOVA av purismegruppene i forhold til tilretteleggingstiltakene. Resultatene presentert i tabell 4.16 viser at det ikke var signifikante forskjeller mellom noen av gruppene i 8 av 9 variabler. Det var signifikante forskjeller kun mellom lavpurist og mellompurist i variabelen *Veier*. Videre viste det seg at respondentene generelt var mer enn nøytralt fornøyde med stiene, og variablene som falt inn under den gruppen, med en totalscore på mellom 4,9 og 5,66 på samtlige av variablene i gruppen. Med tilretteleggingstiltakene var respondentene relativt nøytralt fornøyde med en score mellom 3,91 og 4,31. De var for øvrig ganske fornøyde med infrastrukturen, med en score på mellom 5,03 og 5,45.

Tabell 4.16
Ulike purismegruppers syn på tilretteleggingstiltak på turstiene på Senja

	Lavpurist	Mellompurist	Høypurist	Total	F-verdi	Tamhanes posthoc
Stiene	5,3 (1,16)	5,32 (1,04)	5,17 (1,13)	5,3 (1,12)	0,21	NS
Merking av stiene	5,72 (1,37)	5,6 (1,16)	5,48 (1,38)	5,66 (1,302)	0,49	NS
Skilting langs stiene	5,28 (1,43)	5,35 (1,29)	5,31 (1,26)	5,3 (1,37)	0,07	NS
Informasjon om stiene	4,94 (1,38)	5 (1,28)	4,7 (1,29)	4,93 (1,34)	0,49	NS
Tilrettelegging	3,93 (1,07)	4,22 (0,77)	4,25 (1,31)	4,05 (0,99)	1,06	NS
Bålplasser og vindskjul	4,21 (1,39)	4,55 (1,17)	4,11 (1,17)	4,31 (1,31)	1,05	NS
Tilgang på oppfyringsved ved hytter og bålplasser	3,95 (1,07)	4,21 (0,81)	4,43 (1,27)	4,07 (1,01)	1,18	NS
Sanitære anlegg/toalett	3,9 (1,59)	3,9 (1,19)	4 (1,45)	3,91 (1,45)	0,03	NS
Informasjon om søppelhåndtering	4,1 (1,31)	3,82 (1,46)	4,13 (1,002)	4,01 (1,31)	0,87	NS
Infrastruktur	5,23 (1,24)	5,33 (1,32)	5,04 (1,37)	5,24 (1,28)	0,56	NS
Parkeringsplasser	5,56 (1,48)	5,29 (1,50)	5,36 (1,64)	5,45 (1,51)	0,85	NS
Veier	4,88 (1,55)	5,37 (1,50)	4,82 (1,59)	5,03 (1,55)	2,71**	2>1
Variabler som ikke ladet på faktorer						
Klopping (utlegging av planker i våte områder)	5,21 (1,41)	4,93 (1,50)	4,96 (1,64)	5,1 (1,47)	0,99	NS
Vedlikehold av stinettverket	5,11 (1,37)	5,09 (1,29)	4,73 (1,41)	5,06 (1,35)	0,98	NS
Tilretteleggingen og servicen på Senja som helhet? ***	5,36 (1,36)	5,22 (1,06)	5,09 (1,17)	5,28 (1,25)	0,73	NS

Merknad: *Tall vist som gjennomsnitt (Standardavvik). ** $p < 0,1$. ***Tilretteleggingen og servicen på Senja som helhet, er et eget spørsmål i undersøkelsen. NS= ingen signifikante forskjeller. Respondentene ble spurt hvor fornøyd de var med de ulike tilretteleggingstiltakene på stien de hadde gått, på en 7 punkts skala hvor 1 var veldig misfornøyd og 7 var veldig fornøyd.

5.0 Diskusjon

5.1 Karaktertrekk ved de besøkende

Det overordnede resultatet i denne oppgaven er at det er avdekket relativt få signifikante forskjeller mellom ulike grupper av besøkende på de enkelte turstiene, når det gjelder sosiodemografiske variabler og holdninger til tilretteleggingstiltak på Senja. Dette er et overraskende resultat tatt i betraktning spekteret av brukere som var forventet å finne i området. Det var forventet å finne store forskjeller mellom de tre purismegruppene, og deres holdninger rundt motivasjon for reise, fornøydhet med tilretteleggingstiltak og sosiodemografiske forhold. De manglende forskjellene kan skyldes at turstiene i undersøkelsen ikke var respondentenes idealtur, samt at man, uavhengig av idealturen, kan ha like preferanser for de turene som ble gjennomført på Senja sommeren 2016.

Resultatene fra svarkasseundersøkelsen viser at respondentene i denne undersøkelsen var ganske fornøyde med turen sin. Dette kan være påvirket av at det var sommerferie, og det kan påvirke hvordan respondentene opplever turen og tilstanden på turstien. Det kan derfor antas at turen sto til de forventningene respondentene hadde til turen.

Respondentene fra Segla og Strandbyskaret var noe mindre fornøyd med opplevelsen av turstien, enn det respondentene på de andre turstiene var. Mest fornøyd var turgåerne som gikk til Glæret. Dette kan være et resultat av tilfeldigheter på grunn av et lavt antall respondenter 2,9% (30 av 1046).

I en rekke andre undersøkelser har det vist seg at motivasjon for friluftsliv og bruk av natur varierer fra person til person (Gundersen, et al., 2015). Det er rimelig å anta at denne motivasjonen i tillegg vil variere fra tur til tur, avhengig av hva slags forventninger man har til turen. Dette har vist seg å variere mellom purismegruppene i en rekke undersøkelser i verneområder i Norge (Vistad & Vorkinn, 2012). Det var *Naturopplevelser* som var den viktigste pull-faktoren for hvorfor de hadde valgt å reise til Senja sommeren 2016. Denne var også viktigst i samtlige av purismegruppene. Det var få forskjeller mellom purismegruppene for alle turstiene, når det gjaldt motivasjon. Å *Være alene* var den minst viktige motivasjonsvariabelen, men for høypuristene i grupperingen 'alle turstier' var det signifikant viktigere enn det var for lavpuristene, selv om det bare var en middels viktig variabel. *Fysisk helse og bevegelse* var for samtlige puristgrupper en av de viktigste grunnene til hvorfor de valgte den turen de gikk på. Mens *Fred og ro* og *Rekreasjon i primitivt miljø* ga omtrent like stor skår, og var hverken viktig eller uviktig.

Dette kan tolkes dithen at turen til Senja og på turstiene var en sosial aktivitet for mange av de tilreisende. De var der sammen med familie eller venner, og det å være alene var ikke så viktig, og man hadde heller ingen forventning om dette midt på sommeren. Dette er et viktig resultat som forvaltningen må ta hensyn til på Senja, siden turene der i stor grad er knyttet til en sosial aktivitet, og forvaltningen kan legge til rette for muligheter til å være sosial.

Det er vanlig i slike undersøkelser at det er flest lavpurister, slik var det også her (Vistad & Vorkinn, 2012). Kun 12,6% (32 av 254) respondenter var høypurister, og flest av disse var på Segla, 62,5% (20 respondenter). Den høyeste andelen lavpurister var på Segla, med 60 respondenter (42%). Samtidig må det påpekes at det var flest respondenter på Segla. Sukkertoppen/Storvatnet hadde den nest største andelen lavpurister, med 28 stykker (22,4%). Prosentvis, i forhold til antall respondenter på den aktuelle turen, var det flest lavpurister på Glæret, og flest høypurister på Varden.

Det kom tydelig frem ved analyse av purismegrad i forhold til idealområdet at purismekategoriene hadde stor grad av validitet, siden de respondentene som havnet i kategorien høypurist viste generelt lave verdier på alle de 8 variablene, mens det motsatte ble identifisert hos lavpuristene. Analysen min viser dermed at purisme-modellen har stor konsistens og er forutsigbar i forhold til gruppenes preferanser for tilrettelegging og det å møte andre på turen, uavhengig av hvilket område de besøker. Dette er et viktig resultat, fordi purismegrad i liten grad er testet på vanlige turstier av denne typen, men nesten bare på besøkende til verneområder som anses som nærmere idealområdet (Vistad & Vorkinn, 2012). Dette igjen bygger opp under det at tilretteleggingspreferanser og behov er avhengige av hvilken situasjon turgåeren er i.

Det viste seg at det var lite forskjell mellom purismegruppene og deres holdninger til tilretteleggingstiltakene på den konkrete turen de tok på Senja. Det er lett å tolke dette dithen at ingen av purismegruppene anså turene på Senja som deres idealområde, og at grunnene til at de var på Senja var andre enn å oppsøke deres idealområde. Det er ofte slik at folk svarer idealt når de sitter hjemme i sofaen og svarer på en spørreundersøkelse, mens respondentene kan være mer realistiske når de vurderer spørsmålene med tanke på en konkret tur (Andersen & Gundersen, 2010). Man kan heller ikke se bort fra at lav utvalgsstørrelse kan slå inn med tilfældigheter her.

Ett interessant funn i denne oppgaven er at lavpuristene og høypuristene skåret relativt jevnt, på både tilrettelegging og motivasjon. Dette kan ses i sammenheng med at ikke alle turer,

og forventninger til turene, er like. Som tidligere nevnt, er livssituasjon og behov avgjørende for hva slags tur man velger. En som er høypurist i en situasjon, kan ønske å være lavpurist i en annen situasjon. Dette kan ses opp mot hvordan man velger å tilrettelegge på steder slik som Senja. Når det er familie, ferie og naturopplevelser som er i fokus, noe som i utgangspunktet er sosiale aktiviteter, kan det tenke seg at det ikke nødvendigvis har noe for seg å ta høyde for at respondentene har ulike krav til sitt idealområde, og dermed har ulike idealområder. Til tross for disse funnene kan det ikke generaliseres og sies at det alltid vil være slik, men det var dette som gjaldt for respondentene som besøkte Senja sommeren 2016.

Lavpuristgruppen var den gruppen med høyest alder, med en gjennomsnittsalder på 45,5 år. Lavpuristene er den gruppen turgåere som er mest tilbøyelig til å ønske seg tilrettelegging, og de er mer tolerante i forhold til andre besøkende og trengsel. Man kan anta at eldre turgåere har et større behov eller ønske for tilrettelegging enn det yngre turgåere har. Blant de som besøkte Knuten var det flest lavpurister (57,9%). Turstien opp til Knuten som var den enkleste og korteste av alle turstiene var relativt godt tilrettelagt, og virket som et yndet turområde for de som er litt eldre. Skiltingen opp til turstien på Knuten var heller ikke spesielt god, men likevel som vi ser av tabell 4.7 var turgåerne som gikk turen her svært fornøyde. For å forbedre deres opplevelse kunne det vært bedre skilting frem til turstiens start. Studier slik som de gjort av Kling, Wall-Reinius, og Fredman (2017) viser at skilting er en viktig del av grunnen til at en spesifikk tursti blir valgt ut. Det er derfor viktig å legge til rette for dette.

5.2 Tilretteleggingstiltak

Faktoranalysen som tok utgangspunkt i tilretteleggingstiltakene som respondentene opplevde på de ulike turstiene, produserte tre faktorgrupper; *Infrastruktur*, *Tilrettelegging rundt stiene* og *Stiene*. Disse faktorgruppene viste at respondentene generelt skåret likt og var fornøyde med tilretteleggingen på Senja. For lavpuristene kan en lik skår samtidig bety ulik preferanse for grad av tilrettelegging selv om vi ikke vet om det er tilfellet. Eksempelvis at lik skår kan komme av litt for lite tilrettelegging for lavpurister, og litt for mye tilrettelegging for høypurister.

Generelt lå skåren for de fleste av turstiene og faktorene mellom 3.5 og 5.5, altså fra middels fornøyd og opp mot ganske fornøyd. Turgåerne opp til Varden var mindre fornøyde med faktorgruppen Tilrettelegging rundt turstiene. Spesielt misfornøyde var de med variablene *sanitære anlegg* og *tilgang på oppfyringsved ved hytter og bålplasser*. Ved Kyle var respondentene misfornøyde med *parkeringsplasser* og *veier*, noe som stemmer overens med at det ikke er noen direkte parkeringsplass tilgjengelig for de som skal gå denne turen. Dette er

altså tilretteleggingstiltak som det kan tas tak i, og som kan forbedres av forvaltningen. Respondentene fra Varden var også mindre fornøyd med parkeringsplassene, noe som kan forklares av at starten på turstien var (sommeren 2016) midt i et byggefelt, og det var et stykke å gå til nærmeste parkeringsplass. For faktorgruppen Stiene var det på Segla det var mest misnøye knyttet til *informasjon om stiene*, men skåren der var likevel godt over middels fornøyd. Ved Kyle var respondentene i faktorgruppen Tilrettelegging under middels fornøyd med *informasjon om søppelhåndtering*. I tillegg var de noe mindre fornøyd med *kloppingen*. Mest fornøyd var respondentene på Varden, med *vedlikehold av stinettverket*. Dette kan være fordi turstien benyttes mye, og skal være i bruk også utenom sommersesongen, og dermed ivaretas godt.

5.3 Forvaltningsråd

Det er ikke ønskelig med universell utforming på de aktuelle turstiene på Senja. Det ville krevd for dype inngrep i naturen, og ville potensielt vært negativt for mange av de andre turgåerne. Men enkelte tilretteleggingstiltak kan, og bør forbedres, slik at turgåerne får en bedre opplevelse av turen sin. Samtidig bør det vurderes om alle turområder på Senja bør tilrettelegges til bruk av alle turgåere. Selv om de 8 turstiene i denne studien ikke tilsvarte idealområdet for respondentene, betyr ikke det at ingen av turstiene på Senja som helhet kan være noens idealområde. Høypuristene, med sine behov for områder med lite tilrettelegging, ville kunne fått en mindre positiv opplevelse av turen, dersom den var mer tilrettelagt (Gundersen, et al., 2015).

Som vi ser av resultatene er turen til Varden, foruten et behov for bedre tilrettelagte *parkeringsplasser*, vurdert som relativt godt tilrettelagt. Eventuelle tilretteleggingstiltak ville vært *sanitære anlegg*, og *tilgang på oppfyringsved ved bålplasser og hytter*. Turstien til Glæret, også en tur som kan være krevende, kunne trengt noe bedre skilting, og i enkelte av områdene langs stien kunne det vært satt opp tau for å forenkle fremkommeligheten. Foruten dette er stien i utgangspunktet godt nok tilrettelagt. Ved Husfjellet stien kunne det vært bedre informasjon om *søppelhåndtering*. Også denne turen krever gode forkunnskaper om det å gå lange og krevende turer, men enkelte enkle tiltak burde gjøres for å forbedre opplevelseskvaliteten ved turen. Av turene er det Knuten som er den enkleste, men også her kan det være behov for noe mer tilrettelegging. Respondentene var ikke helt fornøyd med tilretteleggingen rundt turstien, og det er et potensiale for å forbedre opplevelseskvaliteten.

Lavpurister dominerer de som bruker turstiene på Senja, og man kan anta at det vil være flest lavpurister som besøker Senja, også i kommende år. Dette i kombinasjon med at det ser ut

til at respondentene er positiv til relativt enkel tilrettelegging, gjør at det kan være enkelt for forvaltningen å sette i verk en del tilretteleggingstiltak uten at dette går ut over opplevelseskvaliteten. Men dette varierer noe, ikke alle turstiene har behov for eller tåler sterk tilrettelegging. Et område man kan anta at kan ha behov for noe mer tilrettelegging er turstien opp til Segla. Dette er den turstien som ga flest respondenter på svarkasseundersøkelsen, og selv om vi ikke har tellerdata kan vi anta at den har flest besøkende. Turstien var ganske slitt mange steder allerede, og hadde relativt lite tilrettelegging sommeren 2016. Det kan derfor være et godt tiltak i forhold til de besøkendes motiver og preferanser å øke tilretteleggingen betraktelig langs denne stien. Det vil også være med på å øke naturområdets oppfattede bæreevne, om det gjøres tiltak som sikrer at naturområdene ikke blir mer slitt enn det som er nødvendig. Til Kyle, som er en relativt krevende tur og egner seg for erfarne turgåere, kan det være ønskelig at tilretteleggingen forblir minimal. Dette er både for å spare naturmiljøet, og for å ikke oppfordre uerfarne turgåere til å sette ut på turen. På denne måten kan man anvende tilretteleggingen som et kanaliseringsverktøy (Finansdepartementet, 2003; Gundersen, et al., 2015), og samtidig bidra til at opplevelsen ikke forringes ved at naturen blir utsatt for et høyere antall turgåere enn den kan håndtere. I en slik situasjon kan forvaltningen forsøke å informere de besøkende om at turen er krevende og at det ikke er tilrettelegging der. Denne turen kan representere en del av ROS spekteret, i den urørte enden av skalaen. Turen her vil da innebære en opplevelse av urørthet, og det vil da trolig heller ikke være så mange andre besøkende å møte på turen.

Langs stien opp mot Sukkertoppen/Storvatnet, som er den turen med nest flest lavpurister, kunne det vært noe mer tilrettelegging. Spesifikt langs den første strekningen, opp til Storvatnet. Turen videre trenger kanskje ikke mer tilrettelegging enn det som er der, av samme grunn som at turen til Kyle ikke nødvendigvis trenger mer tilrettelegging.

Ettersom purismeinndelingen på Senja viser at det er flest lavpurister, kan det være nyttig å se på andre verktøy for å bedømme hva slags tilrettelegging som er nødvendig. Et verktøy som kan tas i bruk for å vurdere hvilke områder som trenger mer tilrettelegging, og hvilke som ikke trenger tilrettelegging i lik grad, er ROS (*Recreation Opportunity Spectrum*) (Manning & Anderson, 2012). ROS er som nevnt i teoridelen en soneinndeling med en glidende skala fra urban til villmark. Det kan være utfordrende å iverksette slike soneringstiltak som de som foreslås i ROS, men det kan være nødvendig å være bevisst hvilke områder man bør gjøre tiltak i, uavhengig av om man fastslår en fast ROS inndeling. Enkelte av turstiene slik som Knuten og Segla bør kunne ha noe mer tilrettelegging, og et mer urbant preg, enn eksempelvis Kyle,

Husfjellet og Glæret, som bør ha mer villmarkspreg og dermed mindre direkte tilrettelegging. Sukkertoppen/Storvatnet bør ha en mellomting, med tilrettelegging opp mot Storvatnet, og mindre tilrettelegging opp mot Sukkertoppen. Mens Varden allerede er relativt godt tilrettelagt og ligger omtrent midt på ROS-skalaen, når det gjelder hva som er ønskelig av tilrettelegging.

5.4 Videre forskning

For å kunne generalisere mer rundt funnene som ble gjort sommeren 2016, bør det gjøres flere liknende studier på Senja, i påfølgende år. Her bør det gjøres kvantitative studier for å undersøke om utvalget endrer seg over tid, men også kvalitative studier for å få et mer nyansert bilde på en mindre del av utvalget. Samt at det bør gjøres en ordentlig bortfallstudie, for å få kartlagt de respondentene som velger å ikke svare på undersøkelsen, og se om de skiller seg fra respondentene som valgte å svare på undersøkelsen.

Det kan også være av interesse å få et tydeligere bilde av hvor mye turistene bidrar økonomisk, til bedriftene rundt om på Senja. En såkalt lokaløkonomisk studie, som turistnæringen kunne ha stor nytte av, og som kunne benyttes av forvaltningen og politikere.

6.0 Konklusjon

De besøkende til Senja sommeren 2016 var generelt ganske fornøyde med tilretteleggingen som den er i dag, men det er et forbedrings-potensiale. Deres motiv var å feriere, og den viktigste grunnen til at de valgte de enkelte turstiene var *Naturopplevelser*. Ingen av respondentene i undersøkelsen hadde veldig mye mot å treffe andre når de gikk tur, noe som er positivt, ettersom Senja er et område som potensielt kan få et høyt besøkstall med årene.

Dermed har forvaltningen i Troms en mulighet til å legge til rette på forhånd, slik at de fremtidige besøkernes også får positive opplevelser på den naturskjønne øya. Tiltakene som bør gjøres er enkle og trenger ikke å være veldig kostbare.

Til tross for mange studier gjort på purismeskalaen i Norge, er dette den første som tar for seg turstier, utenfor et verneområde. Det kan være av interesse å vite hva slags tilrettelegging hver enkelt respondent i en studie ønsker seg, for å kunne fatte velbegrunnede beslutninger når man skal gjøre tiltak i populære områder.

Referanser

- Andersen, O., & Gundersen, V. (2010). *Fersel og bruk av Rondane* (NINA Rapport 599). Lastet ned fra https://www.researchgate.net/publication/279672117_Ferdsel_og_bruk_av_Rondane.
- Christensen, U., & Deltasenteret. (2010). *Friluftsliv og universell utforming* (s. 20). Hentet fra <http://www.universell-utforming.miljo.no/tema/god-lokal-praksis/735-fire-vinnere-karet-i-konkurransen-qfriluftsliv-og-universell-utformingq> <http://www.universell-utforming.miljo.no/tema/god-lokal-praksis/735-fire-vinnere-karet-i-konkurransen-qfriluftsliv-og-universell-utformingq>
- Clark, R. N., & Stankey, G. H. (1979). *The Recreation Opportunity Spectrum: A framework for planning, management, and research*. (General Technical Report PNW-98 December 1979). Portland: Lastet ned fra <https://www.treeseearch.fs.fed.us/pubs/6014>.
- Crompton, J. L. (1979). Motivations for pleasure vacation. *Annals of tourism research*, 6(4), 408-424. doi: 10.1016/0160-7383(79)90004-5
- Dann, G. M. S. (1981). Tourist motivation an appraisal. *Annals of tourism research*, 8(2), 187-219. doi: 10.1016/0160-7383(81)90082-7
- Dervo, B. K., Skår, M., Köhler, B., Øian, H., Vistad, O. I., Andersen, O., & Gundersen, V. (2014). *Friluftsliv i Norge anno 2014 – status og utfordringer*. (NINA Rapport 1073). Lastet ned fra <http://www.norskfriluftsliv.no/friluftsliv-i-norge-anno-2014-status-og-utfordringer/>.
- Eide, N. E., Hagen, D., Gundersen, V., Vistad, O. I., Fangel, K., Erikstad, L., . . . Blumentrath, S. (2015). *Sårbarhetsvurdering i verneområder : Utvikling av metodikk for å vurdere sårbarhet for vegetasjon og dyreliv knyttet til ferdsel i verneområder i fjellet*. (NINA Rapport 1191). Lastet ned fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2375939>.
- Evensen, M., & Grønning, T. B. (2013). Mann døde etter fall fra Preikestolen, *Dagbladet*. Lastet ned fra <http://www.dagbladet.no/nyheter/mann-dode-etter-fall-fra-preikestolen/62246231>
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS : (and sex and drugs and rock 'n' roll)* (3 utg.). Los Angeles: SAGE.
- Finansdepartementet. (2003). *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2003*. (St. prp. nr. 65, 2002-2003). Lastet ned fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/stprp-nr-65-2002-2003/-id138427/>.
- Fjelltvett, I. (2016). Fra 800 til 80.000 turister til Trolltunga på seks år, *NRK*. Lastet ned fra https://www.nrk.no/hordaland/endelige-tall_-80.000-besokte-trolltunga-i-2016-1.13233759
- Fredman, P., Romild, U., Emmelin, L., & Yuan, M. (2009). Non-compliance with on-site data collection in outdoor recreation monitoring. *Visitor Studies*, 12(2), 164-181. doi: 10.1080/10645570903203471
- Fredman, P., Wall-Reinius, S., & Lundberg, C. (2009). *Turism i natur: Definitioner, omfang, statistikk*. (ETOUR Rapport 2009:23). Östersund: Östersund: Etour Lastet ned fra <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A282000&dswid=-202>.
- Fredman, P., & Wikström, D. (2015). *Besök och besökare i Fulufjällets nationalpark sommaren 2014 (med jämförelser åren 2001 och 2003)*. (ETOUR Rapport 2015:5). Östersund: Östersund: Mittuniversitetet Lastet ned fra <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A868779&dswid=-202>.
- Lov om friluftslivet (Friluftsløven) (1957).

- Goeldner, C. R., & Ritchie, J. R. B. (2006). *Tourism : principles, practices, philosophies* (10 utg.). Hoboken, N.J: Wiley.
- Gundersen, V., Mehmetoglu, M., Vistad, O. I., & Andersen, O. (2015). Linking visitor motivation with attitude towards management restrictions on use in a national park. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 9, 77-86. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jort.2015.04.004>
- Gundersen, V., Tangeland, T., & Kaltenborn, B. P. (2015). Planning for recreation along the opportunity spectrum: The case of Oslo, Norway. *Urban Forestry & Urban Greening*, 14(2), 210-217. doi: 10.1016/j.ufug.2015.01.006
- Havik, L., Fredheim, K., Flakstad, N., Storm-Furru, I., Dokken, Ø., Dahl, G., . . . Myhre, I. O. (2013). *Merkehåndboka*. Oslo: Den Norske Turistforening, Friluftsrådernes Landsforbund, Innovasjon Norge.
- Hendee, J. C., Catton Jr., W. R., Marlow, L. D., & Brockman, F. C. (1968). *Wilderness users in the Pacific Northwest-Their characteristics, values, and management preferences*. Washington D.C.: U.S.D.A. Forest Service Lastet ned fra <https://eric.ed.gov/?id=ED032179>.
- Hetland, P, & Laugaland, J. M. (2016). Rekordbesøk på Preikestolen skapte kaos, NRK. Lastet ned fra <https://www.nrk.no/rogaland/rekordbesok-pa-preikestolen-1.13052106>
- Jacobsen, J. Kr. S., & Viken, A. (2011). Introduksjon til turisme. I Jens Kr. Steen Jacobsen & Arvid Viken (Red.), *Turisme: Fenomen og næring* (3 utg., s. 14-35). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Jakobsen, P., & Midt-Troms Friluftsråd (2015). *Turbok for Senja og Midt-Troms*. Tromsø: Fagtrykk Ide.
- Johansen, J. I., Ødegård, J. , & Sørgård, K. O. (2016). Slår alarm om Lofoten: – Det haster å innføre turistskatt, NRK. Lastet ned fra https://www.nrk.no/nordland/slar-alarm-om-lofoten_-_det-haster-a-innfore-turistskatt-1.13151254
- Kajala, L., Almik, A. , Dahl, R., Dikšaitė, L., Erkkonen, J., Fredman, P., . . . Wallsten, P. (2007). *Besökarundersökningar i naturområden - en vägledning baserad på erfarenheter från de nordiska och baltiska länderna*. Stockholm: Naturvårdsverket Lastet ned fra <http://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/1200/978-91-620-1263-2/>.
- Kennell, J. (2015). Carrying capacity, tourism IJafar Jafari & Honggen Xiao (Red.), *Encyclopedia of Tourism* (s. 1-3). Switzerland: Springer International Publishing.
- Kind, H. S., & Lerstad, T. H. . (2016). Rekordmange går Besseggen, NRK. Lastet ned fra <https://www.nrk.no/ho/rekordmange-gar-besseggen-1.13073054>
- Kjærestad, R. (2016). På Besseggen med to cola-flasker som niste, NRK. Lastet ned fra <https://www.nrk.no/ho/pa-besseggen-med-to-cola-flasker-som-niste-1.13031529>
- Klima- og miljødepartementet. (2016). *Friluftsliv - Natur som kilde til helse og livskvalitet*. (Meld. St. 18, 2015-2016). Lastet ned fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-18-20152016/id2479100/>.
- Kling, K. G. , Wall-Reinius, S., & Fredman, P. (2017). *The Multi-functional Trail: An international literature review and the case of trails in southern Jämtland mountains, Sweden*. (ETOUR Report 2017:1). Lastet ned fra <https://www.miun.se/contentassets/c23b3096b96d4d5cb04656624eb70b32/etour-report-trails-layout.pdf>.
- Laugaland, J. M., & Oppedal, M. (2016). I år er det venta 300.000 turistar hit, NRK. Lastet ned fra <https://www.nrk.no/rogaland/i-ar-er-det-venta-300.000-turistar-hit-1.12796022>
- Lundmark, L. (2009). *Efterfrågan på naturturism: Nuläge och potential för regional utveckling*. (Forskningsprogrammet Friluftsliv i förändring, rapport nr 11). Umeå:

- Lastet ned fra <http://umu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A274503&dswid=-202>.
- Lura, C., Otterlei, S. S., Hauso, T., & Sanden, C. H. (2016). Her er alle Røde Kors sine oppdrag til Trolltunga i 2016, *NRK*. Lastet ned fra <https://www.nrk.no/hordaland/her-er-alle-rode-kors-sine-oppdag-til-trolltunga-i-2016-1.13120573>
- Manning, R. E. (2011). *Studies in outdoor recreation : search and research for satisfaction* (3 utg.). Corvallis: Oregon State University Press.
- Manning, R. E., & Anderson, L. E. (2012). *Managing outdoor recreation : case studies in the National parks*. Wallingford: CABI.
- Mathieson, A., & Wall, G. (1982). *Tourism: economic, physical and social impacts*. Harlow: Longman.
- McCool, S. F. (1994). Planning for sustainable nature dependent tourism development: The Limits of Acceptable Change System. *Tourism Recreation Research*, 19(2), 4. doi: 10.1080/02508281.1994.11014708
- Miljødirektoratet. (2016). Allemannsretten. Lastet ned fra <http://www.miljostatus.no/tema/friluftsliv/allemannsretten/>
- Miljøverndepartementet. (2001). *Friluftsliv — Ein veg til høgare livskvalitet*. (St. meld. nr 39, 2000-2001). Lastet ned fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/stmeld-nr-39-2000-2001-/id194963/>.
- Moe, A. (2015). Det populære fjellet på Senja er nedslitt av turgåere, *NRK*. Lastet ned fra <https://www.nrk.no/troms/det-populaere-fjellet-pa-senja-er-nedslitt-av-turgaere-1.12522057>
- Nærings- og Fiskeridepartementet. (2017). *Opplev Norge - unikt og eventyrlig*. (Meld. St. 19, 2016-2017). Lastet ned fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-19-20162017/id2543824/>.
- Porter, S. R. (2004). Raising response rates: What works? *New Directions for Institutional Research*, 2004(121), 5-21. doi: 10.1002/ir.97
- Reusch, M. (2015, 28.april). Dette er allemannsretten. Lastet ned fra <https://allemannsretten.no/2015/04/28/dette-er-allemannsretten/>
- Ringdal, K. (2013). *Enhet og Mangfold: Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode* (3 utg.). Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Saveriades, A. (2000). Establishing the social tourism carrying capacity for the tourist resorts of the east coast of the Republic of Cyprus. *Tourism management*, 21(2), 147-156. doi: 10.1016/S0261-5177(99)00044-8
- Skålin, R. (2017). Klimastatistikk for Nord-Norge. Lastet ned fra <https://www.yr.no/sted/Norge/Troms/Tran%C3%B8y/Senja/klima.html>
- Skår, M. (2010). *Experiencing nature in everyday life = Natur i hverdagsliv*. (2010:7 Doktoravhandling), Norwegian University of Life Sciences, Department of Mathematical Sciences and Technology, Ås. Lastet ned fra <http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/Avhandlingler/Sk%C3%A5r%20Experiencing%20Drgradsavh%202010.pdf>
- UNWTO. (1981). *Saturation of Tourist Destinations*. Madrid: UNWTO Lastet ned fra <http://www.e-unwto.org/doi/abs/10.18111/unwtogad.1981.1.un406362r557g40k?journalCode=unwtogad>.
- UNWTO. (2010). *International Recommendations for Tourism Statistics 2008*. (Series M Nr 83. Rev 1). New York: UNWTO Lastet ned fra <https://unstats.un.org/unsd/tradekb/Knowledgebase/IRTS-2008>.
- Vistad, O. I., Thorén, A.-K. H., Skår, M., Wold, L. C., Nordh, H., & Gundersen, V. (2014). Berre ein liten tur...!? Kunnskapsstatus om indre og ytre hindringar for kvardagsturen

- UTMARK(1&2&S), 14.
https://www.researchgate.net/publication/277642270_Berre_ein_liten_tur_Kunnskapsstatus_om_indre_og_ytre_hindringar_for_kvardagsturen
- Vistad, O. I., & Vorkinn, M. (2012). The Wilderness Purism Construct -- Experiences from Norway with a simplified version of the purism scale. *Forest Policy and Economics*, 19, 39. doi: 10.1016/j.forpol.2011.12.009
- Wall, G., & Mathieson, A. (2006). *Tourism: change, impacts, and opportunities*. Harlow: Pearson Education.
- Weaver, D. B., & Lawton, L. (2014). *Tourism management* (5 utg.). Milton: Wiley.
- Wilberg, K. A. K. (2010). *Bortfallsstudie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark : en test av selvregistreringskasser som metode for registrering av ferdsel i naturområder*. (Masteroppgave), Universitetet for Miljø- og biovitenskap, Ås.

Vedlegg 1: Beskrivelse av turstiene

	Nr. på kartet	Besøksstall Telling	Toppens høyde over havet	Anslått varighet	Eksisterende Tilrettelegging	Beskrivelse	Vanskelig hets-grad
Segla	1	N/A*	639	3-4 timer	Ble skiltet sommeren 2016. Turtavler med kart og informasjon på startsted samt turkort kommer i 2017	Segla regnes som en av de mest populære turstiene på Senja. Fjellet er formet som et segl, derav navnet. Turen er noe bratt opp, men den fantastiske utsikten på toppen gjør at det er absolutt verdt det.	Rød
Kyle	2	486	503	3-4 timer	Ble skiltet sommer/høst 2016. Turtavler med kart og informasjon på startsted samt turkort kommer i 2017.	Turen opp til Kyle er bratt hele veien opp. Det er først på toppen at det flater ut. Det er likevel vel verdt å ta turen, da utsikten på toppen er spektakulær.	Rød
Knuten	3	Teller nr 1: 4354*** Teller nr 2: 4811	110	1 time	Ble skiltet sommer/høst 2016. Turtavler med kart og informasjon på startsted samt turkort kommer i 2017.	Knuten er en behagelig og liten turtsti, som passer for de aller fleste. Den er ikke spesielt bratt, og er fort unnagjort.	Grønn
Husfjellet	4	2964	635	3-4 timer	Det er lagt ut klopper langs stien til Husfjellet. Ble skiltet sommer/høst 2016. Turtavler med kart og informasjon på startsted samt turkort kommer i 2017.	Stien opp til Husfjellet kalles også for Dronningstien. Dette fordi det regnes som en av favorittene til Dronning Sonja. Stien har en gradvis stigning oppover til topps.	Rød
Strandbyskaret	5	347,5** (698)	280	1-2 timer	Noe merking.	Starten på turen til Strandbyskaret kan være litt vanskelig å finne, ettersom man må bevege seg opp langs en umerket grusvei, for å komme til der hvor merkingen av stien starter. Stien er noe bratt, men godt merket fra startstedet, og relativt enkel å ta seg frem på.	Blå
Storvatnet/ Sukkertoppen	6	3903	141/456	1 time / 2-3 timer	Ble skiltet sommer/høst 2016. Turtavler med kart og informasjon på startsted samt turkort kommer i 2017.	Turen opp til Storvatnet er relativt grei å gå, uten spesielt mye stigning. Stien opp til Sukkertoppen går videre fra Storvatnet, og er relativt bratt, spesielt mot toppen.	Grønn /Rød
Glæret	7	695	380	2-3 timer	Ble skiltet sommer/høst 2016. Turtavler med kart og informasjon på startsted samt turkort kommer i 2017	Glæret ligger i Torsken kommune. Det er en relativt bratt tur, som kan være krevende, spesielt om det er glatt ute.	Rød
Vardefjellet (Varden)	8	3420*** (6840)	440	2-3 timer	Ble skiltet sommer/høst 2016. Turtavler med kart og informasjon på startsted samt turkort kommer i 2017.	Varden er et populært turnål spesielt blant de som bor på Finnsnes. Turen er noe bratt, men med gode stier hele veien opp, er det ikke noe problem å komme seg opp.	Blå

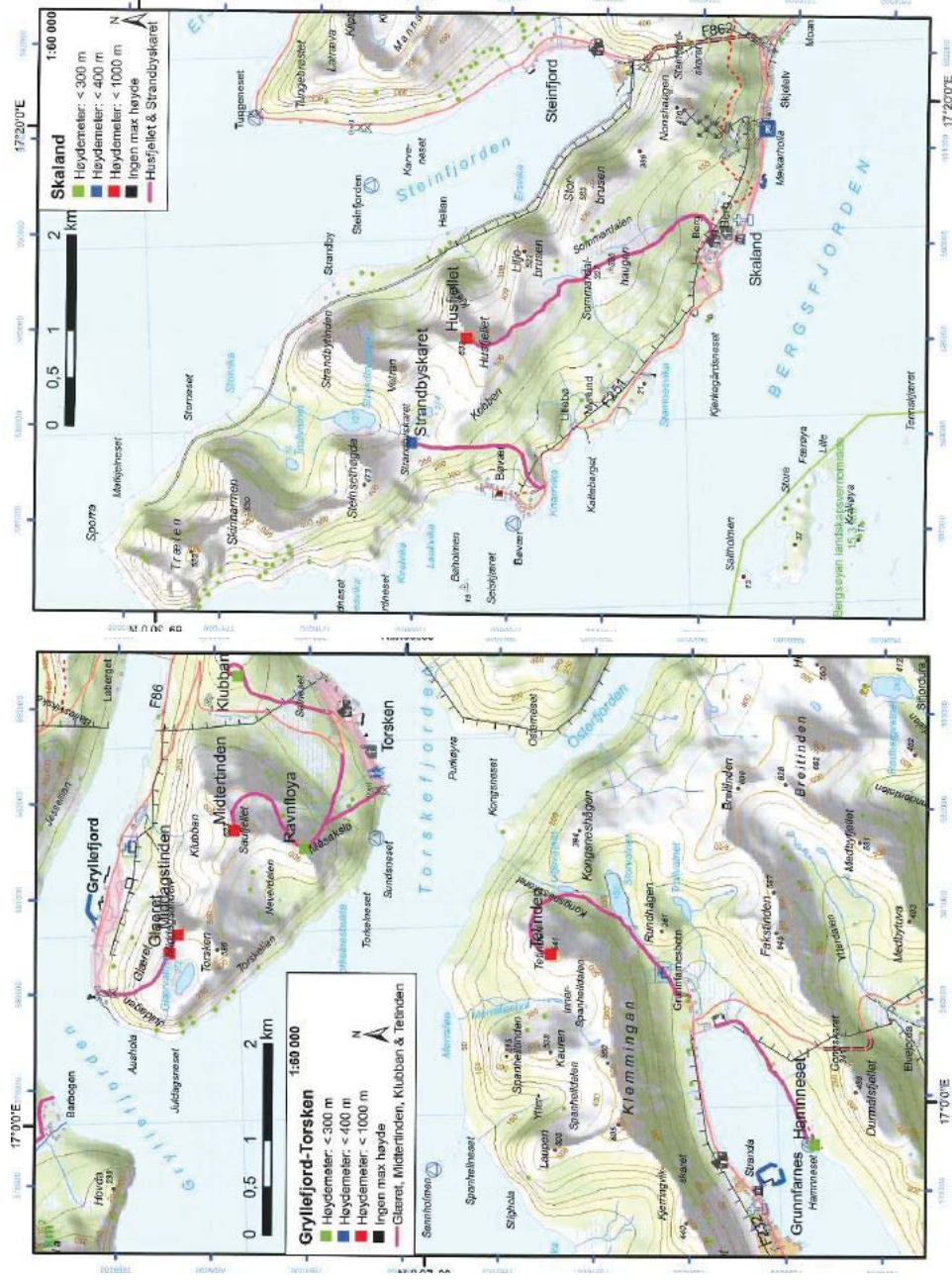
Beskrivelsen kommer fra Turbok for Senja og Midt-Troms

*Ferdsels Telleren for Segla har ikke fungert. **Passeringer forbi telleren delt på to, for å vise et mer realistisk tall. ***Ferdsels teller nr. 1 ble plassert et stykke opp, slik at den kun talte de som faktisk gikk opp til toppen.

Vedlegg 2: Geografisk inndeling basert på kommuner og land

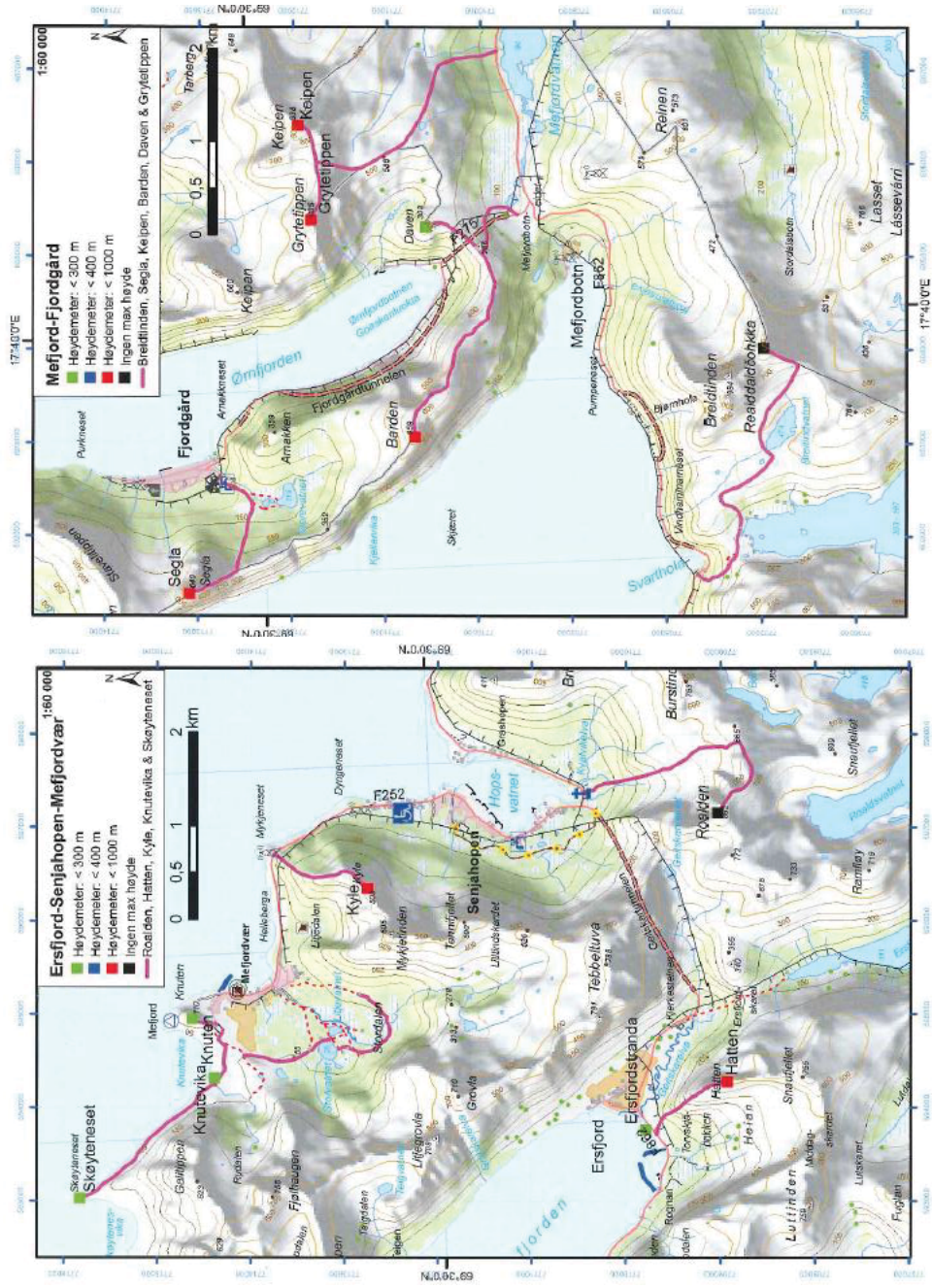
Lokal (kommuner)	Regional (kommuner)	Nasjonal (kommuner)	Internasjonal (Land)
Lenvik	Tromsø	Alle andre	Kroatia
Sørreisa	Bardu		England
Berg	Harstad		Litauen
	Målselv		Sverige
			Nederland
			Tyskland
			Danmark
			USA
			Finland
			Russland
			Sveits
			Portugal
			Frankrike
			Belgia
			Venezuela
			Slovakia
			Spania
			Israel
			Japan
			Italia

Vedlegg 3: Kart over turstiene

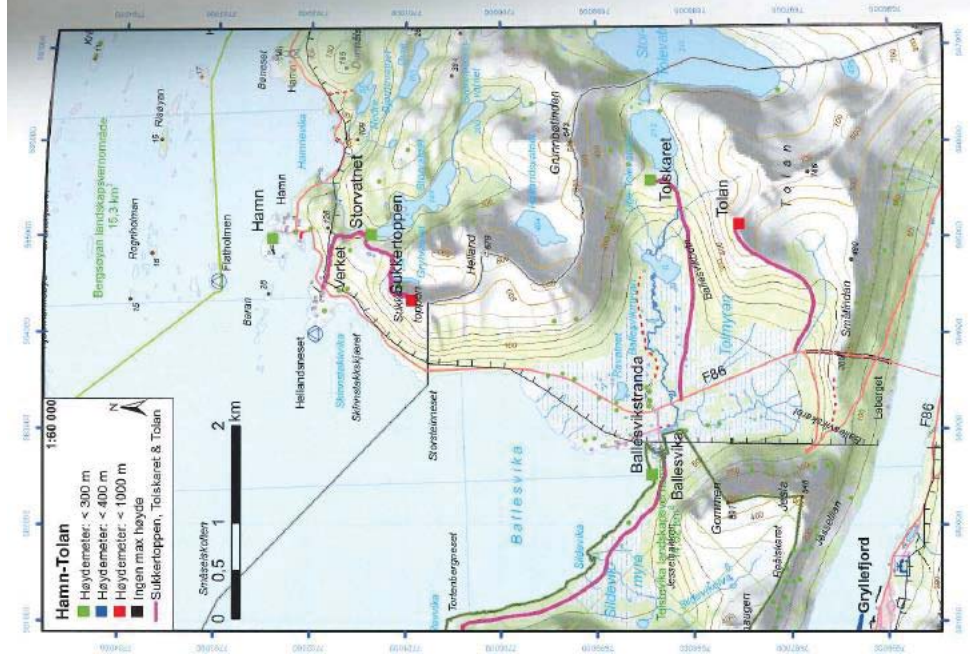
Glæret, turrute 7.

Strandbyskaret og Husfjellet, turrute 5 og 4.

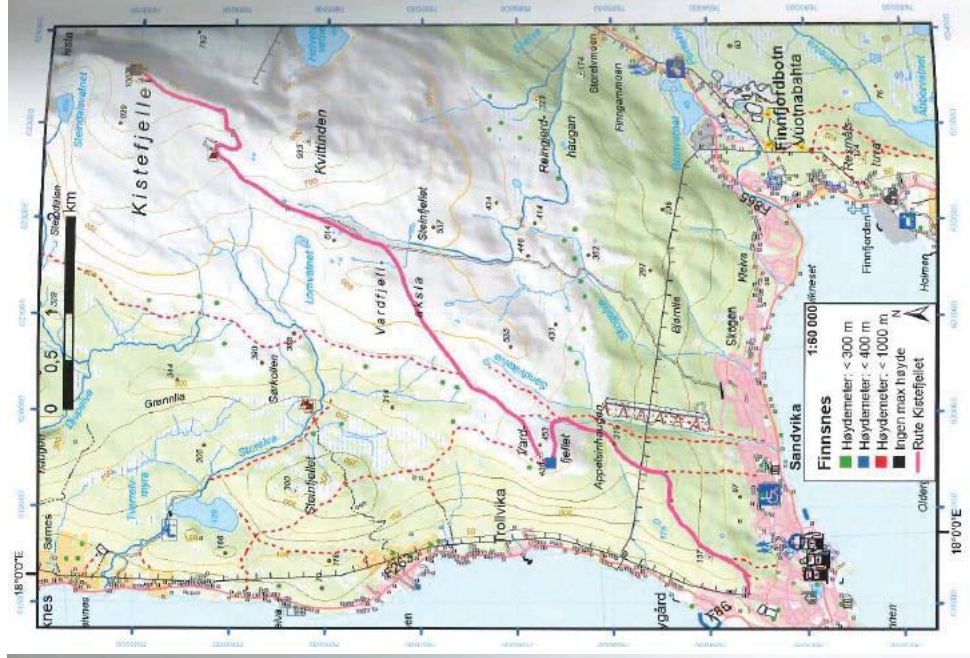

Segla, turrute 1.

Knuten og Kyle, turrute 3 og 2.

Sukkertoppen/Storvatnet, turrute 6.

Varden (Vardefjellet), turrute 8

Vedlegg 4: Svarkasseskjema på norsk, engelsk og tysk

Senja 2016

1 DATO i dag: _____ Klokkeslett: _____

2a Hvor er du bosatt?

Norge: Postnummer: _____ Poststed: _____

Utenlands Land: _____

2b Kjønn og alder: 1 ☐ Kvinne _____ år 2 ☐ Mann _____ år

2c Vi ønsker å sende ut et spørreskjema til et utvalg av de som har gått på tur på Senja i sommer. Det er fint om du kunne tenke deg å gi ytterligere innspill til framtidig forvaltning av naturen, tuområdene og turstiene her, så vennligst oppgi email-adressen din under. På forhånd takk!

E-postadresse (bruk blokkbokstaver): _____

3a Hvilken av disse turene er du på?

1 ☐ Segla 2 ☐ Knuten 3 ☐ Sukkertoppen 4 ☐ Strandbyskaret
5 ☐ Husfjellet 6 ☐ Kyle 7 ☐ Glæret 8 ☐ Storvatnet
9 ☐ Vardefjellet

3b Har du vært på noen av disse turene tidligere i år?

1 ☐ Segla 2 ☐ Knuten 3 ☐ Sukkertoppen 4 ☐ Strandbyskaret
5 ☐ Husfjellet 6 ☐ Kyle 7 ☐ Glæret 8 ☐ Storvatnet
9 ☐ Vardefjellet

4 Hvor mange er du sammen med på denne turen (inkl. deg selv)? _____ pers.

Er det barn under 15 år med i reisefølget?

1 ☐ Nei 2 ☐ Ja; antall barn _____ Alder på yngste barn _____ år

5 Hvordan fikk du informasjon om turen?

1 ☐ Alltid visst om 2 ☐ Bekjente/Venner 3 ☐ Skriftlig media/bøker
4 ☐ Turistinformasjon 5 ☐ Internet/App 6 ☐ Turkart
7 ☐ Annet, hva? _____

6 Hva er hovedformålet med denne turen? (sett gjerne flere kryss)

1 ☐ Fottur 2 ☐ Tur til utdiktspunkt/topp 3 ☐ Sosialt 4 ☐ Fisketur
5 ☐ Ridetur 6 ☐ Se på dyre-/fuglelivet 7 ☐ Være alene
8 ☐ Jakttur 9 ☐ Se særegen natur/landskap 10 ☐ Bær/sopptur
11 ☐ Løpetrener 12 ☐ Annet, hva? _____

7a Ta utgangspunkt i strekningen du har gått til nå/planlegger å gå. Hva er det maksimale antallet personer du kan møte på stien før opplevelsen du forventet å få på denne turen påvirkes negativt? Fyll inn

1 _____ Stk.

7b Opplevde du noe trengsel i løpet av turen? (Ring rundt et tall på skalaen)

1 2 3 4 5 6 7 8 9
Ingen trengsel En del trengsel Ganske mye trengsel Ekstrem trengsel

7c Omtrent hvor mange personer (utenom din egen gruppe) møtte du på turen du var på nå? Fyll inn: _____ stk.

8 Hvordan ble du påvirket av de følgende faktorene i løpet av denne turen?

(Vennligst svar på alle alternativene. Ring rundt et tall på hver linje.

1 = Svært negativt påvirket, 2 = Negativt påvirket, 3 = Litt negativt påvirket,
4 = Nøytralt, 5 = Litt positivt påvirket, 6 = Positivt påvirket, 7 = Svært positivt påvirket

Erosjon av bakken 1 2 3 4 5 6 7
Opptråkk 1 2 3 4 5 6 7
For mange besøkende 1 2 3 4 5 6 7
Andre besøkendes oppførsel 1 2 3 4 5 6 7
Skade på trær og planter 1 2 3 4 5 6 7
Behandlingen av naturmiljøet 1 2 3 4 5 6 7
(forøple, etc.)
Annet (hva?): _____

9 Totalt sett, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med turen du har vært på nå? (Ring rundt et tall på skalaen)

1 2 3 4 5 6 7 8 9
Svært misfornøyd Svært fornøyd

MANGE TAKK FOR HJELPEN – GOD TUR VIDERE!

Senja 2016

1 Today's DATE: _____ TIME: _____ o'clock

2a Where are you from?

Country: _____

2b Sex and age: 1 ☐ Female _____ years old 2 ☐ Male _____ years old

2c We would like to send out a query to a number of those that have gone for a hike on Senja this summer. We would greatly appreciate your views on the future care of the nature, hiking trails and the area around here. You can leave your e-mail below. Thank you, in advance!

E-mail (please use capital letters): _____

3a Which hike are you on right now?

1 ☐ Segla 2 ☐ Knuten 3 ☐ Sukkertoppen 4 ☐ Strandbyskaret 5 ☐ Husfjellet
6 ☐ Kyle 7 ☐ Glæret 8 ☐ Storvatnet 9 ☐ Vardefjellet

3b Have you done any of these hikes earlier this year?

1 ☐ Segla 2 ☐ Knuten 3 ☐ Sukkertoppen 4 ☐ Strandbyskaret 5 ☐ Husfjellet
6 ☐ Kyle 7 ☐ Glæret 8 ☐ Storvatnet 9 ☐ Vardefjellet

4 How many people are with you on this hike? (including yourself)? _____ people.

Are there children under the age of 15 in your company?

1 ☐ No 2 ☐ Yes; Number of children _____ Age of youngest child _____

5 How did you learn about this hike?

1 ☐ Always known about it 2 ☐ Acquaintances/Friends 3 ☐ Written media/books
4 ☐ Tourist information 5 ☐ Internet/App 6 ☐ Hiking maps
7 ☐ Other source, which? _____

6 What is the main purpose of this hike? (You can choose more than one)

1 ☐ Berry/mushroom-picking 2 ☐ Social walk 3 ☐ Fishing trip 4 ☐ Hike trip
5 ☐ Horseback riding 6 ☐ Wildlife watching 7 ☐ To be alone 8 ☐ Hunting
9 ☐ Landscape viewing 10 ☐ Running/working out
11 ☐ Hike to viewpoint/top of mountain 12 ☐ Other reason, what? _____

7a Look at the path you have walked/are planning to walk. What is the maximum number of people you could meet before your experience would be negatively affected?

1 _____ people

7b Did you experience any crowding during the hike? (Please put a circle around a number)

1 2 3 4 5 6 7 8 9
No Some A lot of Extreme
crowding crowding crowding crowding

7c Approximately how many people (except your own group) did you meet during the hike?

_____ people

8 Were you affected by any of the following factors during this hike?

(Please answer all the options. 1= Very negatively affected, 2= Negatively affected, 3 = A little negatively affected, 4 = Neutral, 5 = A little positively affected, 6 = Positively affected, 7 = Very positively affected).

Erosion of the ground 1 2 3 4 5 6 7
The ground was worn down 1 2 3 4 5 6 7
Too many visitors 1 2 3 4 5 6 7
Other visitors' behavior 1 2 3 4 5 6 7
Damage to trees and plants 1 2 3 4 5 6 7
The treatment of the natural environment 1 2 3 4 5 6 7
(littering, etc.)
Other (what?): _____

9 How satisfied are you with your hike? (Please put a circle around a number)

1 2 3 4 5 6 7 8 9
Very A little Quite Very
Unsatisfied Unsatisfied satisfied Satisfied

THANK YOU FOR YOUR HELP – ENJOY THE REST OF YOUR JOURNEY!

5 Woher wussten Sie von dieser Tour?

1 ☐ Hab es schon immer gewusst	2 ☐ Bekannte/ Freunde
3 ☐ Schriftliche Medien/ Bucher	4 ☐ Touristinformation
5 ☐ Internet/App	6 ☐ Wanderkarte
7 ☐ Anderes, was?	

Sas Alles in allem, wie gefiel Ihnen die Tour?

☐ Schlecht

Vedlegg 5: Epost samt påminnelser for nettundersøkelsen

Hei.

Sommeren 2016 ble det gjort en spørreundersøkelse på utvalgte turstier på Senja og her la du igjen din e-postadresse. Derfor mottar du nå denne oppfølgingsundersøkelsen. Nå ønsker vi å undersøke hvilket syn du og andre turgåere har på tilrettelegging og bruk av turstiene på Senja. I tillegg ønsker vi å kartlegge hvilken motivasjon som ligger bak ditt og andres besøk på Senja i sommer.

Spørreundersøkelsen sendes ut til både fastboende på Senja og besøkende fra inn- og utland. Alle svar er like viktige.

Ved å delta i undersøkelsen kan du si din mening, og være med å påvirke hva slags tilretteleggingstiltak og turtilbud som tilbys på Senja i fremtiden.

Dine svar vil ikke kunne gjenkjennes i rapporter og publiseringer. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet på Ås (NMBU) står for lagring og analyse av data. Rådata anonymiseres etter prosjektslutt 31.07.2017.

Du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen, men vi håper at du vil være behjelpelig med å svare på også denne undersøkelsen. Ditt svar er til stor hjelp for oss og den framtidige forvaltningen av stiene på Senja.

Prosjektet ledes av NMBU i samarbeid med Norsk Institutt for naturforskning. Finansiering kommer fra Midt-Troms Friluftsråd og Troms fylkeskommune.

Skulle du ha spørsmål til spørreundersøkelsen kan du kontakte oss på epost eller telefon.

På forhånd takk!

Med vennlig hilsen

Marie Anderzén og Maria Eline Sørensen, masterstudenter ved Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU)

Tlf: 95442988

Epost: marie.anderzen@nmbu.no eller maria.eline.sorensen@nmbu.no

[Klikk her for å delta](#)

Påminnelse nummer 1:

Hei! [English below]

For en ukes tid siden sendte vi deg en invitasjon til å svare på vår spørreundersøkelse for Senja 2016, og sender deg nå en liten påminnelse. Vi håper du tar deg tiden til å svare.

For å delta i undersøkelsen, vennligst klikk på linken nedenfor. Dersom det ikke fungerer kan du kopiere linkene og lime inn i søkefeltet i din nettleser.

Ved spørsmål, ta gjerne kontakt enten på e-post eller telefon.

Vennlig hilsen

Marie Anderzén og Maria Eline Sørensen

Tlf: 95442988

E-post: marie.anderzen@nmbu.no og maria.eline.sorensen@nmbu.no

Hi.

Roughly a week ago we sent you an invitation to reply to our survey about Senja 2016, and that is why we are sending you this reminder. We hope you will take the time to reply.

To participate in the survey, please click the link below. If this should not work, you can copy the link and paste it into the search-bar in your browser.

If you should have any questions, feel free to contact us by e-mail or by phone.

Kind regards,

Marie Anderzén and Maria Eline Sørensen

Phone: 95442988

E-mail: marie.anderzen@nmbu.no and maria.eline.sorensen@nmbu.no

Påminnelse nummer 2:

Hei! [English below]

For ett par uker siden sendte vi deg en invitasjon til å svare på vår spørreundersøkelse for Senja 2016, og sender deg nå en liten påminnelse. Vi håper du tar deg tiden til å svare.

For å delta i undersøkelsen, vennligst klikk på linkene nedenfor. Dersom det ikke fungerer kan du kopiere linkene og lime inn i søkefeltet i din nettleser.

Ved spørsmål, ta gjerne kontakt enten på e-post eller telefon.

Vennlig hilsen

Marie Anderzén og Maria Eline Sørensen

Tlf: 95442988

E-post: marie.anderzen@nmbu.no og maria.eline.sorensen@nmbu.no

Hi.

A couple of weeks ago we sent you an invitation to reply to our survey about Senja 2016, and that is why we are sending you this reminder. We hope you will take the time to reply.

To participate in the survey, please click the link below. If this should not work, you can copy the link and paste it into the search-bar in your browser.

If you should have any questions, feel free to contact us by e-mail or by phone.

Kind regards,

Marie Anderzén and Maria Eline Sørensen

Phone: 95442988

E-mail: marie.anderzen@nmbu.no and maria.eline.sorensen@nmbu.no

Påminnelse nummer 3:

Hei! [English below]

For noen uker siden sendte vi deg en invitasjon til å svare på vår spørreundersøkelse for Senja 2016. Vi sender deg nå en siste påminnelse, og håper at du tar deg tiden til å svare.

For å delta i undersøkelsen, vennligst klikk på linken nedenfor. Dersom det ikke fungerer kan du kopiere linkene og lime inn i søkefeltet i din nettleser.

Ved spørsmål, ta gjerne kontakt enten på e-post eller telefon.

Vennlig hilsen

Marie Anderzén og Maria Eline Sørensen

Tlf: 95442988

E-post: marie.anderzen@nmbu.no og maria.eline.sorensen@nmbu.no

Hi.

A few weeks ago we sent you an invitation to reply to our survey about Senja 2016. This will be the final reminder, and we hope that you will take the time to reply.

To participate in the survey, please click the link below. If this should not work, you can copy the link and paste it into the search-bar in your browser.

If you should have any questions, feel free to contact us by e-mail or by phone.

Kind regards,

Marie Anderzén and Maria Eline Sørensen

Phone: 95442988

E-mail: marie.anderzen@nmbu.no and maria.eline.sorensen@nmbu.no

Vedlegg 6: Nettundersøkelse på norsk og engelsk – undersøkelsen er lik for hver turssti, men med de resterende tursstinavnene i stedet for Segla.

Senja 2016 - Segla

Denne spørreundersøkelsen tar mellom 5 og 10 minutter å gjennomføre. Vi setter stor pris på din hjelp!

1) Når besøkte du Senja og turstien Segla sommeren 2016?

dd.MM.yyyy | |

2) Har du gått denne turen tidligere?

☐ Ja
☐ Nei

3) Når var du første gang på turstien Segla?

dd.MM.yyyy | |

4) Hvor mange ganger har du besøkt turstien Segla i løpet av de siste fem årene (inkludert den turen du gikk sommeren 2016)?

5) Hvor lenge var du på Senja i 2016?

Dager

6) Overnattet du noe sted på Senja?

☐ Ja
☐ Nei

2.5.2017

QuestBack

7) Hvis ja, hvor overnattet du i 2016? (Det er mulig å sette flere kryss)

- ☐ Campinghytter
- ☐ Campingvogn/Bobil på campingplass
- ☐ Campingvogn/Bobil utenfor campingplass
- ☐ Telt på campingplass
- ☐ Telt i naturen
- ☐ Hotell
- ☐ Betalt hos privatperson
- ☐ Hos venner/slektinger (gratis)
- ☐ Egen hytte
- ☐ Bor her fast
- ☐ Annet

8) Besøkte du andre turstier enn Segla?

☐ Ja
☐ Nei

9) Omtrent hvor mange ganger har du gått de følgende stiene i løpet av de siste 5 årene. Gi et best mulig anslag.

	0	1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14	15-16	17-18	19-20	enn 20
Kyle	ganger	ganger	ganger	ganger	ganger	ganger	ganger	ganger	ganger	ganger	ganger	ganger
Knuten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Glerret	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Strandbyskaret	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Husfjellet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vardfjellet (Varden)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sukkertoppen/Sorvatnet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10) I løpet av oppholdet ditt på Senja sommeren 2016, var turstien Segla...

	Helt usant	2	3	Nøytral	5	6	Helt sant	Ikke relevant
... reizens eneste mål?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... et av flere spesifikke besøksmål?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... et uplanlagt mål på turen?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

<https://web2.questback.com/Quests/QuestDesignPreviewPage.aspx?QuestId=4938864&id=TOP&id=14&SPN=nr7049x>

2/8

11) Hvordan ankom du Senja? (Det er mulig å velge mer enn ett alternativ)

- ☐ Buss
- ☐ Bil og campingvogn
- ☐ Bobil
- ☐ Bil
- ☐ Bil (med ferje)
- ☐ Båt
- ☐ Sykkel
- ☐ Annet

12) Hvem gikk du turen til Segla sammen med?

- ☐ Venner
- ☐ Familie
- ☐ Kollager
- ☐ Klubb/Forening
- ☐ Alene
- ☐ Annet

13) Hvor mange gikk du turen sammen med?

14) * Hvor viktig eller uviktig var følgende grunner for at du valgte akkurat turstien Segla? Ranger fra 1 til 7 hvor 1 = veldig uviktig, 4= nøytral og 7= veldig viktig.

	Veldig uviktig	2	3	Nøytral	5	6	Veldig viktig	Ikke relevant
Naturoplevelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fysisk prestasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppdage noe nytt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Se dramatisk landskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fred og ro	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Være alene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unngå andre mennesker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Følelsen av avstand til byens ståk og larm	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Komme vekk fra daglige rutiner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fysisk helse og bevegelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Endre daglige prioriteter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppleve vakker utsikt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utforske naturmiljøet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Observere/høre ville dyr	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ren og uforurensset natur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nytte av komfort i naturlige omgivelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Være i en liten intim gruppe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Enkelhet og personlige forhold	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kjenne en spesiell nærhet til andre i min gruppe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andre i gruppen aksepterer meg for den jeg er	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

15) * Fortsettelse fra forrige spørsmål: Hvor viktig eller uviktig var følgende grunner for at du valgte akkurat turstien Segla? Ranger fra 1 til 7 hvor 1 = veldig uviktig, 4= nøytral og 7= veldig viktig.

	Veldig viktig	2	3	Nøytral	5	6	Veldig viktig	Ikke relevant
Kjenne tilhørighet til en viktig plass	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rekreasjon i et primitivt miljø	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kjenne tilhørighet med andre som verdsetter vill natur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Observere og verdsette økosystemene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utvikle selvillit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dele mine kunnskaper med andre	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mulighet til å løse problem	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utvikle tilhørighet med naturen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Komme i kontakt med mitt samme jeg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mulighet å lære seg selv å kjenne	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Reflektere over livet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stimulere kreativitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppleve eventyr	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kunne fortelle en historie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppleve steder jeg har lest om	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Følelsen av at jeg er en av de første menneskene som oppholder seg på denne plass	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
A frist få gjøre det jeg vil	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppleve naturens magi og mysterier	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Anskaffe en dypere følelse for livet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Finne inspirasjon i naturlige omgivelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16) * Hva var hovedgrunnen til at du reiste til Senja?

- ☐ Ferie
- ☐ Besøke familie
- ☐ Besøke venner
- ☐ Bor på Senja
- ☐ Jobbreise
- ☐ Annet

17) Hvilke frididsaktiviteter gjorde du på Senja?

- ☐ Gikk tur
- ☐ Trenge
- ☐ Fisket
- ☐ Studert planter og dyreliv
- ☐ Jaktet
- ☐ Telttur
- ☐ Fotograferte
- ☐ Sykket
- ☐ Annet

18) Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med ulike tilrettelegginger og servicefunksjoner i tilknytning til turstien Segla? Vær vennlig å svar på hvert spørsmål. Hvis det som spørres om ikke fantes i tilknytning til turstien, kryss av "Ikke relevant". Skala for bedømmelse av kvalitet: 7= veldig fornøyd, 4= Nøytral, 1= veldig misfornøyd.

	Veldig misfornøyd	2	3	Nøytral	5	6	Veldig fornøyd	Ikke relevant
Parkeringsplasser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veier	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Merking av stiene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Klopping (utlegging av planker i våte områder)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skilting langs stiene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bålplasser og vindskjul	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilgang på oppfyllingsved ved hytter og bålplasser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sanitære anlegg/toalett	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informasjon om søppelhåndtering	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informasjon om stiene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vedlikehold av stinettverket	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19) Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med:

	Veldig misfornøyd	2	3	Nøytral	5	6	Veldig fornøyd
Tilretteleggingen og servicen på Senja som helhet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

26) Hva er din høyeste fullførte utdanning?

☐ Grunnskole (1-7/9/10 år)

☐ Videregående (10-12/13 år)

☐ Yrkesutdanning

☐ 1-3 år på Høgskole/Universitet

☐ 4+ år på Høgskole/Universitet

Vi har også behov for noen dybdaintervjuer med et utvalg av turgæerne fra Senja. Dersom du er interessert i å være til mer hjelp, gjerne skriv inn navn og telefonnummer i kommentarfeltet under. Disse intervjuene vil foregå over telefon. Skype, eventuelt personlig møte, hvis det er det beste alternativet.

Dette er selvsagt valgfritt, og det er opp til deg om du ønsker å delta eller ikke.

27) E-postadresse og telefonnummer

E post

Telefonnummer

28) Dersom du har ytterligere kommentarer om din eller andres bruk av stiene på Senja, og forvaltningen av stisystemet eller andre forhold ved stiene kan du fylle dette ut i kommentarfeltet under.

	Svært negativt	2	3	Nøytral	5	6	Svært positivt
...at det finnes tilretteleggte leirplasser med do, ved, bål, søppeldunker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...at du skal bli kvitt søppel i ublansene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...at det finnes merkede stier i området	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...at det er god skilling ved stisamt og i skiløypa i området	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...at det er lagt ned trestokker til å gå på der stien går over våt myr	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...at det finnes hytter med matservering og oppredde senger i området	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...at du møter mange andre friluftsfolk i løpet av turen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...at du kan gå milevis uten å møte ett menneske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Med tur mener vi en tur som er lengre enn 1 time, i skog og mark.

21) Omtrent hvor ofte går du på tur, på generell basis.

Antall turer i uken

Antall turer i måneden

Antall turer i året

22) Hvilket land bor du i?

Land

23) Om Norge, hvilken kommune?

Kommune

24) Kjønn?

☐ Kvinne

☐ Mann

Senja summer 2016 - Segla

This survey takes approximately 5 to 10 minutes to finish. We appreciate your help!

1) When did you visit Senja and the hikingtrail Segla during the summer of 2016?

dd/MM/yyyy

2) Have you done this hike before?

Yes

No

3) When was the first time you hiked to Segla?

dd/MM/yyyy

4) How many times have you visited Segla during the last 5 years (including the hike you did during the summer of 2016)?

5) How many days did you spend on Senja in 2016?

Days

6) Did you spend the night anywhere on Senja?

Yes

No

7) If you replied yes, where did you spend the night in 2016? (It's possible to cross of more then one)

- ☐ Camping cabins
- ☐ Caravan/camper van at a camping ground
- ☐ Caravan/camper van outside of a camping ground
- ☐ Tent in camping ground
- ☐ Tent in nature
- ☐ Hotel
- ☐ Paid to stay at a private residence
- ☐ With friends/relatives (for free)
- ☐ Private cabin
- ☐ Live here permanently
- ☐ Other

8) Did you visit any other hikes, other than Segla?

Yes

No

9) How many times have you roughly walked the following hikes during the last 5 years. Give an estimate.

	0	1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14	15-16	17-18	19-20	20	More then
Kyle	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times
Knuten	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times
Glaaret	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times
Strandbyskaret	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times
Hufjellet	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times
Vardefjellet (Varden)	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times
Sukkertoppen/Storvatnet	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times	times

10) During your stay on Senja the summer of 2016, the hike to Segla was...

	Completely untrue	2	3	Neutral	5	6	Completely true	Not relevant
... the only goal	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... one out of several specific goals	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... an unplanned event of the trip	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11) How did you get to Senja? (It's possible to cross of more then one)

☐ Bus

☐ Car and caravan

☐ Camper van

☐ Car

☐ Car (with ferry)

☐ Boat

☐ Bicycle

☐ Other

12) Who did you walk the Segla hike with?

☐ Friends

☐ Family

☐ Colleagues

☐ Club/union

☐ Alone

☐ Other

13) How many did you walk this hike with?

14) * How important or unimportant were the following reasons for choosing to hike at Segla trail? Rate from 1 to 7, where 1 = very unimportant, 4= neutral and 7 = very important.

	Very unimportant	2	3	Neutral	5	6	Very important	Not relevant
Nature experiences	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Physical performance	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Discover something new	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
See dramatic landscape	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Peace and quiet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Being alone	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Avoid other people	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
The sense of distance to the city's noise and din	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Get away from daily routines	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Physical health and movement	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Change daily priorities	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Experience beautiful views	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Explore the natural environment	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Observe / hear wildlife	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Clean and uncontaminated nature	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Enjoy comfort in natural surroundings	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Being in a small intimate group	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Simplicity and personal relationships	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Knowing a special closeness to others in my group	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Others in the group accept me for who I am	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

15) * Continued from previous question: How important or unimportant were the following reasons for choosing to hike at Segla trail? Rate from 1 to 7, where 1 = very unimportant, 4= neutral and 7 = very important.

	Very unimportant	2	Neutral	5	6	Very important	Not relevant
Feeling like you belong to an important place	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Recreation in a primitive environment	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Knowing the affinity with others who appreciate wild nature	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Observing and valuing ecosystems	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Develop self confidence	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Share my knowledge with others	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ability to solve problem	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Develop a sense of belonging with nature	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Getting in touch with my true self	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Possibility to learn oneself to know	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Reflecting on life	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stimulating creativity	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Experience The Adventure	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Be able to tell a story	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Experiencing places I have read about	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
The feeling that I am one of the first people to stay in this place	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
To freely do what I want	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Experiencing nature magic and mysteries	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Acquiring a deeper sense of life	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Finding inspiration in natural surroundings	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16) * What was the main reason you traveled to Senja?

- ☐ Holiday
☐ Visiting family
☐ Visiting friends
☐ I live in Senja
☐ Business trip
☐ Other

17) What activities did you do on Senja?

- ☐ Walked
☐ Worked out
☐ Fished
☐ Studied plants and animals
☐ Hunted
☐ Tent trip
☐ Took pictures
☐ Bicycled
☐ Other

18) How pleased or displeased are you with the facilities and service/functions connected to the hike to Segla? Please respond to each question. If the question did not have any affiliation to the hike, you can cross of 'not relevant'. Rate from 1 to 7, where 7= very pleased, 4= neutral and 1= very displeased

	Very displeased	2	3	Neutral	5	6	Very pleased	Not relevant
Parking	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Roads	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Marked paths	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wooden planks over wet areas.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Signs along the paths	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fireplaces and windshields	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Access to firewood by cabins and fireplaces	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sanitary facilities/toilets	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Information about garbage disposal	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Information about the paths	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Maintenance of the paths	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19) How pleased or displeased are you with:

	Very displeased	2	3	Neutral	5	6	Very pleased
The facilities and service on Senja as a whole	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

20) * INDEPENDENT OF THIS TRIP TO SEGLA: Imagine that you are going on a trip for several hours in a forest or mountain terrain in summertime, and imagine your "IDEAL AREA" for such a trip. Would it be negative or positive for your own amenity and satisfaction that:

	Very negative	2	3	Neutral	5	6	Very positive
-- there are plain campsites with toilets, firewood, fire rings and bins	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-- you can dispose of litter in bins along the way	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-- there are marked trails in the area	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-- trailheads and crossroads are well signposted	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-- boardwalks are provided in wet marshes	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-- there are huts/lodges where food is served and where you can stay overnight in made beds	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-- you meet a lot of other visitors during the trip	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-- you can hike for hours without meeting anyone	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

With hike we mean a trip that lasts longer than an hour, and takes place in nature.

21) Roughly, how often do you go for a hike, on a general basis

Number of weekly hikes	
Number of monthly hikes	
Number of yearly hikes	

22) What country do you live in?

Country	
---------	----------------------

23) If Norway, which municipality (kommune)?

Municipality (kommune)	
------------------------	----------------------

24) Gender?

- ☐ Female
- ☐ Male

25) Birthyear

26) What is your highest completed level of education?

- ☐ Primary school (1-7/9/10 years)
- ☐ High school (10-12/13 years)
- ☐ Vocational Education
- ☐ 1-3 years of College/University
- ☐ 4+ years of College/University

We also need some in depth interviews with a selection of hikers from Senja. If you are interested in participating in one of the interviews, feel free to leave your name and phone number in the comment section below. These interviews will be conducted over phone, Skype or in personal, depending on what is the best alternative.

This is of course voluntary, and it is up to you if you wish to participate.

27) E-mail and phonenumber

E-mail

Phonenumber

28) If you have any further comments about yours or other peoples use of the hikingtrails on Senja, and the management of the paths or other conditions in regards to the paths, feel free to write this in the commentsection below.

Norges miljø- og biovitenskapelig universitet
Noregs miljø- og biovitenskapelige universitet
Norwegian University of Life Sciences

Postboks 5003
NO-1432 Ås
Norway